

**МОДЕЛЬНА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ДЛЯ ПЕРШОГО КЛАСУ
ТА
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ**

**ТИЖДЕНЬ 26
ТЕМА ТИЖНЯ:
«ВЕСНЯНІ СВЯТА.
ВЕЛИКДЕНЬ»**

Навчально-методичні матеріали до Модельної навчальної програми для першого класу: Тиждень 26 «Весняні свята. Великдень» / За ред. Л. Гуменюк, Н. Древняк-Сарабун, М. Товкало. – Львів: Центр освітньої політики, 2018 р.

Редакція висловлює вдячність за навчально-методичні матеріали вчителів–методисту НВК «Школа-гімназія св. Софії» Наталі Древняк-Сарабун, а також творчій групі вчителів початкових класів Добропільського НВК «Спеціалізована школа I-III ступенів №4 з поглибленим вивченням окремих предметів – дошкільний навчальний заклад».

Рецензенти:

Назаренко Г. А., доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник проректор КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»,

Чепурна Н. М., кандидат педагогічних наук, доцент, ректор КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради».

Іванова О. С., учитель початкових класів середньої загальноосвітньої школи № 91 м. Львова, голова методичного об'єднання вчителів початкових класів.

В основу цих «Навчально-методичних матеріалів» покладено Модельну навчальну програму для першого класу, розроблену учасниками проекту «Нова українська школа» під керівництвом Р. Шияна та схвалену ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» для використання в загальноосвітніх навчальних закладах, які працюють у межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної середньої освіти».

У «Навчально-методичних матеріалах» використано ідеї регіональних тренерських груп і вчительських спільнот, що здійснюють пілотування Модельної навчальної програми для 1-го класу.

Видання здійснено у межах реалізації проекту *«Нова українська школа – точки зростання»*.

Просимо надсилати Ваші коментарі та пропозиції до цих матеріалів на електронну адресу new.ukr.school@gmail.com.

ЗМІСТ

Орієнтовні дослідницькі / проблемні запитання:	4
Завдання двадцять шостого тижня:	4
Очікувані результати двадцять шостого тижня:	4
Як святкують прихід весни?	9
Узагальнена таблиця	9
Ранкова зустріч	12
Розповідь з елементами бесіди про традицію зустрічати весну	14
Дидактична гра «Закликаємо пташок»	15
Ознайомлення із закличками	17
Вправа «Знайди зайві слова»	18
Читання тексту «Весняні місяці»	18
Математика від Квітня	19
Рухливі весняні ігри	22
Створення листівки «Привіт, Весно!»	23
Рефлексія. «Щоденник вражень». «Чому ми святкуємо прихід весни?»/ «За що я люблю весну?»	24
Які традиції Великодня у моїй родині?	25
Узагальнена таблиця	25
Ранкова зустріч	27
Бесіда «Які традиції святкування Великодня в моїй родині»	27
Читання / слухання оповідання Г. Волошки «Івасева пасочка»	29
Коллективна робота «Створення Великоднього панно»	30
Рефлексія. «Щоденник вражень». «Які традиції святкування Великодня я хотів би/ хотіла б перейняти від родин своїх однокласників?»	30
Про що розповідає писанка?	31
Узагальнена таблиця	31
Ранкова зустріч	33
Слухання вірша-загадки Леоніда Полтави «Великодні писанки» для визначення теми дня	33
Бесіда за сюжетною картиною «Весняне свято»	34
Дослідження писанок у малих групах	35
Розв'язання повсякденних проблем математичного змісту	41
Виготовлення писанки	44
Дослідження, яким розчином найкраще пофарбувати крашанку	44
Великодні ігри з крашанками	44
Пальчиковий театр «Писанка»	45
Рефлексія	45
Що кладемо у великодній кошик?	46
Узагальнена таблиця	46
Ранкова зустріч	47
Дослідження «Що кладемо у великодній кошик?»	48
Математика з великоднього кошика	50
Читання / слухання казки Лесі Храпливої «Великодня пригода»	52
Рефлексія	54
Додатки. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ДІТЕЙ	55

Тиждень 26

ТЕМА ТИЖНЯ «ВЕСНЯНІ СВЯТА. ВЕЛИКДЕНЬ»

4

Орієнтовні дослідницькі / проблемні запитання:

- Як святкують прихід весни?
- Які традиції Великодня у моїй родині?
- Про що розповідає писанка?
- Що кладемо у великодній кошик?

Завдання двадцять шостого тижня:

1. Ознайомити учнів з народними традиціями зустрічати весну.
2. Поглибити знання дітей про традиції святкування Великодня в Україні, розкрити цінність і символіку унікального витвору української культури – писанки; ознайомити з технікою виготовлення писанок.
3. Створити умови для обміну досвідом щодо святкування Великодня.
4. Активізувати пізнавальну діяльність учнів.
5. Виховувати почуття поваги до культурних скарбів українського народу та інших народів.
6. Формувати вміння розв'язувати життєві задачі з використанням математичних методів.
7. Формувати навички дослідницької діяльності, використовувати їх у повсякденному житті.
8. Навчати висловлювати свою думку, активно слухати в умовах усного спілкування, взаємодіяти з однокласниками.

Очікувані результати двадцять шостого тижня:

На кінець тижня учні *знатимуть*:

- особливості святкування весняних свят в Україні;
- народні традиції щодо святкування Великодня;
- різновиди писанок.

та вмітимуть:

- розповідати про свято Великодня;
- брати участь у народних звичаях та традиціях українців;
- описувати свої враження від почутого, побаченого;
- розпізнавати різновиди писанки та інші символи свята;
- створювати вироби великодньої тематики;
- дотримуватися правил безпечної поведінки під час багатолюдного святкування в приміщенні та на вулиці.
- дотримуватися безпечних прийомів праці;
- уважно слухати один одного в умовах безпосереднього спілкування.

№ з/п	Назва освітньої галузі	Очікувані результати учіння
1	Мовно-літературна	<p>ВЗАЄМОДІЄМО УСНО</p> <p>З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників (вітання, знайомство, запитання, прохання, прощання) й доречно реагує на усну інформацію в діалозі</p> <p>Обговорює сюжетно-рольову гру, у якій брав участь (як відбувалася гра?, чи отримали задоволення від гри? якщо ні, то що цьому перешкодило)</p> <p>Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось/ кимось) для пошуку відповіді на запропоновані запитання</p> <p>Називає 2 – 3 слова-назви предмета (дії або ознаки) або сполучення слів, які неодноразово повторювалися в тексті і передбачає, чому вони повторювалися.</p> <p>Обґрунтовує власні вподобання від побаченого/ прослуханого попереднім досвідом (глядацьким, слухацьким) або поточним настроєм</p> <p>Уживає ввічливі слова</p> <p>ЧИТАЄМО</p> <p>Малює або добирає ілюстрації до художнього тексту (казка, вірш), створює аплікації, ліпить (напр., персонажів казок тощо)</p> <p>Намагається виразно вголос читати нескладний текст після попередньої підготовки</p> <p>ВЗАЄМОДІЄМО ПИСЬМОВО</p> <p>Складає (з допомогою вчителя) вітальну листівку і записує її</p> <p>Складає і записує короткі речення (3–4 слова) з вивченими буквами</p> <p>Записує слова, в яких наявні подані буквосполучення</p> <p>Розпізнає, називає і записує відому малу і велику букву «Я»</p> <p>Пояснює вибір букв на позначення голосних та приголосних звуків (позиція голосного звука після твердого приголосного; позиція голосного звука після м'якого приголосного; позиція приголосного перед голосним; позиція звука [й])</p> <p>Дотримується правил переносу слова з рядка на рядок</p> <p>Обирає для написання висловлення (наприклад, листівки) відповідне оформлення (шрифт, розмір, колір тощо)</p> <p>Записує слова, в яких наявні подані буквосполучення</p> <p>ДОСЛІДЖУЄМО МЕДІА</p> <p>Створює в групі прості медіапродукти (стіннівка, колаж тощо) з допомогою вчителя/ вчительки, враховує мету й аудиторію</p> <p>ДОСЛІДЖУЄМО МОВЛЕННЯ</p> <p>Знаходить у мовленні персонажа слова, які його виділяють серед інших персонажів (слова зі зменшувально-пестливим значенням суфіксу тощо) та пояснює, як використання деяких слів характеризує персонажа</p>

	ТЕАТРАЛІЗУЄМО Бере на себе роль у рухливих іграх або сюжетно-рольових іграх; використовує специфічні для ролі жести, рухи
2 Математична	ЛІЧБА Лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані хаотично) в межах 20 Уживає у мовленні порядкові числівники при встановленні порядкового номера об'єкта відносно іншого ЧИСЛА, ДІЇ З ЧИСЛАМИ Визначає кількість десятків і кількість одиниць у двоцифровому числі Порівнює числа в межах 20 Додає/ віднімає до/від двоцифрового числа його десятки або його одиниці Передбачає результат додавання і віднімання, розуміючи, що в разі додавання натуральних чисел дістанемо більше число, а в разі віднімання - менше Розв'язує проблемні завдання з опорою на прості математичні моделі Знаходить необхідні (суттєві) дані для виконання завдання ВИМІРЮВАННЯ ВЕЛИЧИН Виконує найпростіші розрахунки з використанням монет і купюр Позначає час на зображенні/ макеті циферблату годинника зі стрілками Перетворює іменовані числа, виражені в одиницях двох найменувань ПРОСТОРОВІ ВІДНОШЕННЯ, ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ Встановлює відношення порядку розміщення об'єктів на площині та в просторі (лівіше, правіше, вище, нижче тощо), використовуючи математичну лексику; Відтворює досліджувані геометричні форми (вирізає, наклеює, малює, моделює та ін.), використовуючи для цього не лише готові геометричні фігури і тіла, а й упізнані у предметах навколишнього світу РОБОТА З ДАНИМИ Впорядковує, порівнює зібрані дані
3 Природнича	Я ПІЗНАЮ ПРИРОДУ Використовує інформацію, отриману з відомих мені та запропонованих іншими джерел (книги, фільми тощо) Співвідносить зображення / описи об'єктів та явищ живої і неживої природи з відомими йому / їй із довкілля або інших джерел об'єктами та явищами Проводить (самостійно або в групі) прості досліді Розповідає про власні емоції, які виникають під час спостереження Я У ПРИРОДІ Розпізнає зміни в неживій та живій природі

	Спостерігає перелітних і осілих птахів своєї місцевості й описує їхню поведінку
	Я У РУКОТВОРНОМУ СВІТІ
4	Технологічна
	МОЯ ТЕХНІЧНА ТВОРЧИСТЬ І ТЕХНІКА
	Прогнозує, яким має бути виріб, описує, як він мав би виглядати
	Планує послідовність технологічних операцій за допомогою дорослих (використання технологічних карт)
	Виготовляє та оздоблює виріб знайомими технологіями за допомогою дорослих
	Я У СВІТІ ТЕХНОЛОГІЙ
	Дотримується безпечних прийомів праці під час використання інструментів та пристосувань
	Демонструє іншим результати власної діяльності
	Я У СВІТІ РЕМЕСЕЛ
5	Соціальна і здоров'язбережна
	БЕЗПЕКА
	ЗДОРОВ'Я
	Ставиться з повагою до інших осіб, їхнього походження
	Розпізнає безпечні і небезпечні речовини
	ДОБРОБУТ
	Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри
	Ставиться з повагою до інших осіб, їхнього походження
	Розрізняє ситуації, коли він/ вона або інші люди потребують допомоги
6	Громадянська та історична
	Я – ЛЮДИНА
	Я – СЕРЕД ЛЮДЕЙ
	Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших
	Переконує у важливості поваги до інших, спираючись на власний досвід і доступні джерела (почуте, прочитане)
	Залучає людей, зокрема тих, які відрізняються від нього/неї, до навчання
	Надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку
	Досліджує і представляє (на прикладі однолітків і родини) неповторність кожної людини, беручи до уваги зовнішність, поведінку, характер, уподобання тощо
	МОЯ КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА
	Долучається до підтримання родинних і шкільних традицій, бере участь у громадських урочистостях тощо; пояснює їхнє значення для себе
	Досліджує традиції і звичаї свого регіону, порівнює їх із традиціями інших регіонів України
	МОЯ ШКІЛЬНА ТА МІСЦЕВА ГРОМАДИ
7	Мистецька
	ПІЗНАННЯ, ІНТЕРПРЕТАЦІЯ МИСТЕЦТВА
	Сприймає твори мистецтва, які подобаються
	Ділиться емоціями від сприймання мистецьких творів
	Імпровізує засобами пантоміми (міміка, жести), рухами

	КОМУНІКАЦІЯ ЧЕРЕЗ МИСТЕЦТВО
	Описує своє розуміння твору (малюнок)
8	Фізкультурна
	СПЕЦИФІЧНА РУХОВА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ПОВ'ЯЗАНА З ВИДАМИ СПОРТУ
	ІГРОВА ТА ЗМАГАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ (РУХЛИВІ ІГРИ ТА ЕСТАФЕТИ)
	Дотримується безпечної поведінки під час виконання фізичних вправ та ігор Застосовує рухливі ігри для розвитку фізичних якостей та під час прогулянок, екскурсій, відпочинку, задовольняючи потребу в руховій та ігровій діяльності

Як святкують прихід весни?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. Привітання. Новини дня. Обмін інформацією	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.1-1
		Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГЮ 7.2-3
		Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось)	2 МОВ 1.1-2
		Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 СЗО 4.4-6
		Описує своє розуміння твору (малюнок)	2 МИО 2.2-4
		Розпізнає зміни в неживій та живій природі	2 ПРО 3.1-2
		Розпізнає, називає і записує відому малу і велику букву «Я»	2 МОВ 3.1-1
		Пояснює вибір букв на позначення голосних та приголосних звуків (позиція голосного звука після твердого приголосного; позиція голосного звука після м'якого приголосного; позиція приголосного перед голосним; позиція звука [й])	2 МОВ 5.1-1
		Складає і записує короткі речення (3–4 слова) з вивченими буквами	2 МОВ 3.1-1
		II.	Розповідь з елементами бесіди про традицію зустрічати весну
Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГЮ 7.2-3		
Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось)	2 МОВ 1.1-2		
Переконає у важливості поваги до інших, спираючись на власний досвід і доступні джерела (почуте, прочитане)	2 ГЮ 6.2-1		
Долучається до підтримання родинних і шкільних традицій, бере участь у громадських урочистостях тощо; пояснює їхнє значення для себе	2 ГЮ 7.1-4		
Співвідносить зображення / описи об'єктів та явищ живої і неживої природи з відомими йому / їй із довкілля або інших джерел об'єктами та явищами	2 ПРО 4.1-1		

	Ставиться з повагою до інших осіб, їхнього походження	2 СЗО 4.4-2
III. Дидактична гра «Закликаємо пташок»	Спостерігає перелітних і осілих птахів своєї місцевості й описує їхню поведінку Надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку Встановлює відношення порядку розміщення об'єктів на площині та в просторі (лівише, правіше, вище, нижче тощо), використовуючи математичну лексику Відтворює досліджувані геометричні форми (вирізає, наклеює, малює, моделює та ін.), використовуючи для цього не лише готові геометричні фігури і тіла, а й упізнані у предметах навколишнього світу Розв'язує проблемні завдання з опорою на прості математичні моделі	2 ПРО 4.3-8 2 ГЮ 7.2-2 2 МАО 4.1-1 2 МАО 4.2-2 2 МАО 3.3-4
IV. Ознайомлення із закличками	Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось) Намагається виразно вголос читати нескладний текст після попередньої підготовки. Знаходить у мовленні персонажа слова, які його виділяють серед інших персонажів (слова зі зменшувально-пестливим значенням суфіксу тощо) та пояснює, як використання деяких слів характеризує персонажа Імпровізує засобами пантоміми (міміка, жести), рухами	2 МОВ 1.1-2 2 МОВ 2.2-2 2 МОВ 4.2-3 2 МИО 1.2-3
V. Вправа «Знайди зайві слова»	Складає і записує короткі речення (3–4 слова) з вивченими буквами Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 МОВ 3.1-1 2 СЗО 4.4-6
VI. Читання тексту «Весняні місяці»	Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось) Намагається виразно вголос читати нескладний текст після попередньої підготовки	2 МОВ 1.1-2 2 МОВ 2.2-2
VII. Математика від Квітня	Лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані хаотично) в межах 20 Порівнює числа в межах 20 Впорядковує, порівнює зібрані дані Встановлює відношення порядку розміщення об'єктів на площині та в просторі (лівише, правіше, вище, нижче тощо), використовуючи математичну лексику	2 МАО 3.1-1 2 МАО 2.1-2 2 МАО 2.2-2 2 МАО 4.1-1
VIII. Рухливі весняні ігри	Дотримується безпечної поведінки під час виконання фізичних вправ та ігор	2 ФЮ 3.2-1

	Застосовує рухливі ігри для розвитку фізичних якостей та під час прогулянок, екскурсій, відпочинку, задовольняючи потребу в руховій та ігровій діяльності	2 ФІО 1.3-2
	Обговорює сюжетно-рольову гру, у якій брав участь (як відбувалася гра?, чи отримали задоволення від гри? якщо ні, то що цьому перешкодило)	2 МОВ 1.1-1
	Бере на себе роль у рухливих іграх або сюжетно-рольових іграх; використовує специфічні для ролі жести, рухи	2 МОВ 2.4-1
ІХ. Створення листівки «Привіт, Весно!»	Прогнозує, яким має бути виріб, описує, як він мав би виглядати	2 ТЕО 1.1-1
	Планує послідовність технологічних операцій за допомогою дорослих	2 ТЕО 1.1-2
	Виготовляє та оздоблює виріб знайомими технологіями за допомогою дорослих	2 ТЕО 1.4-2
	Демонструє іншим результати власної діяльності	2 ТЕО 1.5-1
	Розрізняє ситуації, коли він/ вона або інші люди потребують допомоги	2 СЗО 1.3-3
	Надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку	2 ГІО 7.2-2
Х. Рефлексія. «Щоденник вражень». «Чому ми святкуємо прихід весни?»/ «За що я люблю весну?»	Записує тексти з 3 - 4 коротких речень.	2 МОВ 3.1-1
	Уважно вислуховую думку співрозмовника, висловлюю свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГІО 7. 2-3

Як святкують прихід весни?

I. Ранкова зустріч

1. Привітання

- Привітайтеся з учнями словами вірша Наталі Хаммоуда:

В небі сонечко зійшло,
Всім нам звістку принесло:
В нас сьогодні світлий день.
Дзень-дзелень,
Дзень-дзелень,
В нас сьогодні світлий день!

А за сонечком хмаринка,
Наче пухова перинка:
Дзень-дзелень,
Дзень-дзелень,
В нас сьогодні теплий день!

Вмить пронісся вітерець
Через поле навпростець:
Дзень-дзелень,
Дзень-дзелень,
В нас сьогодні добрий день!

2. Новини дня

- Оберіть помічника дня і попросіть його подати інформацію за допомогою піктограми або шаблону про дату, назву тижня, погоду, кількість присутніх.
- Розкажіть дітям, що разом із пробудженням природи від зимового сну в Україні починаються весняні свята. Коли починали танути сніги й наставала тепла пора, наші предки святкували прихід весни.

3. Обмін інформацією

- Загадайте загадку:

А ось і я!
Куди ступаю – сонце сяє.
Усе навколо оживає.
А ще пробуджую від сну
Я нашу землю чарівну!
(Весна)

- Запропонуйте розглянути малюнок. У вигляді якої пори року зображена дівчина? Чому ви так думаєте? Що робить дівчина?

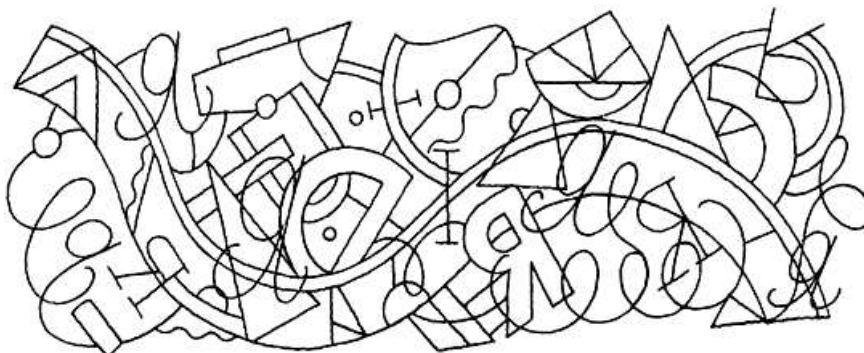
Матеріали для дітей. Додаток 1.

- Оголосіть тему тижня.
- Запишіть на дошці словосполучення «весняне свято». Попросіть дітей назвати звуки і кількість складів у кожному слові. Ознайомте учнів із правописом букви «Я». Запропонуйте їй написати в повітрі, пальчиком на піску або манній крупі (у коробці з-під цукерок) та на аркуші.
- Попросіть дітей відшукати букву «Я» на малюнку і навести її кольором.

Матеріали для дітей. Додаток 2.

- Спонукайте учнів до складання і записування власного речення з вивченою буквою.

II. Розповідь з елементами бесіди про традицію зустрічати весну

Матеріал для вчителя

Настав березень – перший місяць весни. А колись його вважали ще й першим місяцем року. У давнину саме з березня починався новий рік у стародавніх народів. День весняного рівнодення майже всюди сприймається як початок астрономічної весни. У 2018 році його відзначають 20 березня. Рівнодення означає рівний поділ часу ночі і дня. Цей день слугує відліком для важливих свят у різних народів (Песах, Великодень, Навруз).

- Розкажіть, що про Великодень ітиме мова згодом упродовж цього тижня, а сьогодні запропонуйте послухати про те, як святкують весняне свято кримські татари.

Матеріал для вчителя

В Україні 21 березня кримські татари святкують Новий рік, Навруз. Це слово в перекладі означає “новий день”. За традицією, до початку Навруза протягом тижня проводжають старий рік – ремонтують будинок, викидають старі та непотрібні речі. Кримськотатарські дівчата за два дні до Навруза збираються в одному з будинків і проводять приготування для ворожіння у новорічну ніч. У день Навруза люди відвідують цвинтарі та впорядковують могили і територію навколо них, читають поминальні молитви, у яких просять у Бога і душ покійних гарного врожаю.

Напередодні свята жінки варять яйця, готують білу халву, печуть кобете (пиріг із м'ясом), готують суп з курки. Діти ходять по будинках і співають пісні про Навруз. Вони всі одягнені у святковий одяг переважно зеленого кольору. До волосся дівчат прикріплені проліски. Навруз у кримських татар вважається початком польових робіт. Чоловіки виходять у поле і найшанованіший старець, прочитавши молитву, проводить першу борозну і кидає в землю першу жменю насіння майбутнього врожаю.

- Запитайте, що цікавого діти дізналися про святкування весняних свят. Що подібного, а що відмінного у святкуванні Великодня і Навруза? Підсумуйте, що весняні свята відображають давню історію народів і тому важливо шанувати традиції, пов'язані зі святкуванням цих свят, поважати культури різних народів.
- Запитайте у дітей, які прикмети у весни? Розкажіть про символи весни.

Матеріали для дітей. Додаток 3.

Береза – це перше дерево, яке оживає навесні і повниться соком. Можливо, саме тому наші предки нарекли перший місяць весни іменем «берези» – найяскравішого символу приходу весни і змін, які настають в природі.

Найпершим з'являється підсніжник – назва квітки говорить сама за себе, у різних народів цю квітку називають «сніжною краплею», «сніжинкою», «сніговим дзвіночком». 19 квітня щорічно в багатьох країнах світу святкують День підсніжника.

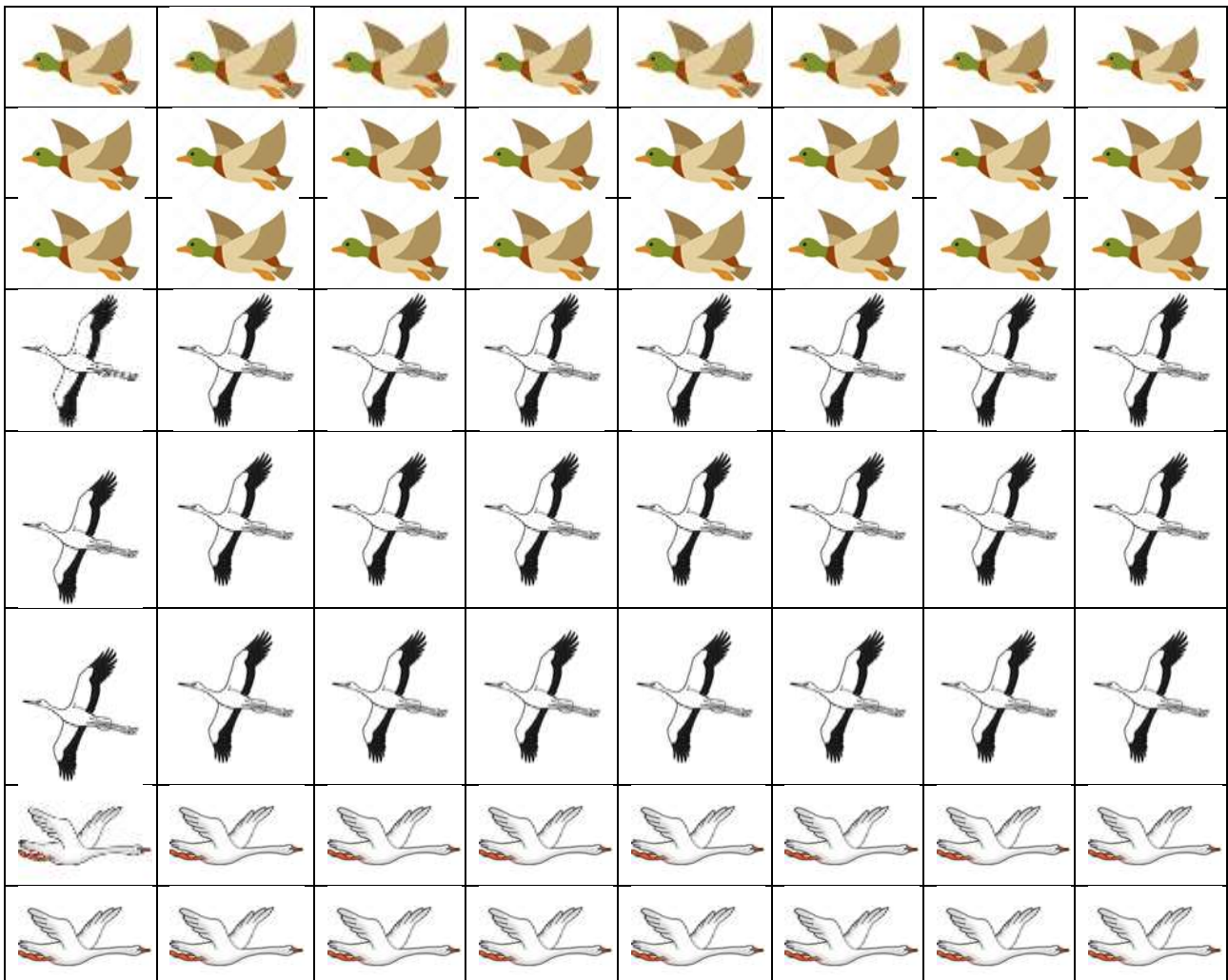
Жайвороночки з тіста – символ приходу Весни, оновлення природи, родючості, достатку. Діти, високо підкидаючи їх до неба, або тримаючи нанизаними на вишневу гілочку, бігали, закликаючи пташок із вірію. Після закликань випічка або ставала ласощами для діток, або вивішувались на гілочки, щоб, прилетівши, пташечки мали поживу.

III. Дидактична гра «Закликаємо пташок»

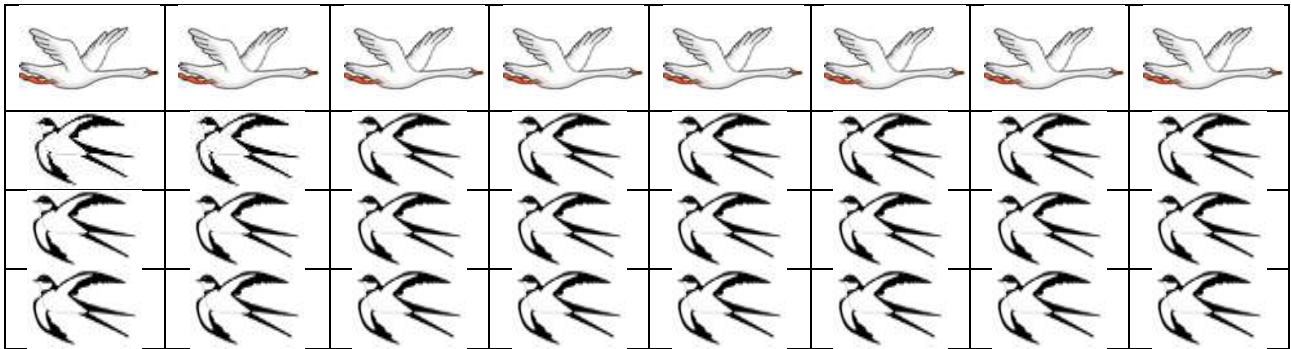
- Розкажіть, що березень, квітень – місяці великого переселення птахів на батьківщину. Під час перельоту птахи розташовуються у певному порядку. Гуси летять один за одним. Качки летять дугою. Журавлі летять клином або кутом, при чому один бік довший за інший. Пригадайте, а як летять ластівки?
- Розташуйте птахів відповідно до способу їхнього перельоту.
- Складіть математичні завдання, використовуючи малюнки пташок.

Матеріали для дітей. Додаток 4.

IV. Ознайомлення із закличками

- Запропонуйте дітям розбудити весну закличками, пояснивши, що українці вірили, що веснянки, гаївки, заклички пришвидшують прихід весни:

Вийди, вийди, сонечко
На дідове полечко,
На бабине зіллячко,
На наше подвір'ячко!
На весняні квіточки,
На маленькі діточки.
Тут вони граються,
Тебе дожидаються!

Пташок викликаю
Із теплого краю.
Летить, соловейки,
На нашу земельку,
Спішіть, ластівоньки,
Пасти корівоньки!

Гуси, гуси!
Нате вам соломку на гніздечко
І на здоров'ячко, а нам на тепло!

Лелеко, лелеко!
Колом, колом над нашим двором.
Не лети далечко, а звий гніздечко
На клуні чи хаті, щоб ми були багаті!

Іди, іди, дощику,
Зварю тобі борщику,
В зеленому горщику,
Поставлю на вербі,
Щоб випили горобці.
Я яечком забілю,
А яечко прісне,
А сонечко блисне.

V. Вправа «Знайди зайві слова»

- Прочитай слова. Обведи «весняні» слова червоним олівцем, а «зимові» – синім. Які слова зайві? Чому? Склади і запиши речення з будь-яким словом на вибір.

Матеріали для дітей. Додаток 5.

ТЕПЛО	КРИГА	СНІЖКИ
ЧЕРВЕНЬ	РОЛИКИ	ЛИПЕНЬ
САНИ	МОРОЗ	СІЧЕНЬ
БЕРЕЗЕНЬ	СНІГ	КВІТЕНЬ
ШПАК	ВІДЛИГА	СЕРПЕНЬ
ЛЮТИЙ	ТРАВЕНЬ	ГРУДЕНЬ
БРУНЬКА	КВІТКА	СНІЖИНКА
ПІДСНІЖНИК	ЗЕЛЕНЬ	ХОЛОД
ЛІД	ВЕСНЯНКА	ЛИЖІ
ПАСКА	КОВЗАНИ	ПИСАНКА

Якого весняного місяця не вистачає у таблиці?

VI. Читання тексту «Весняні місяці»

Матеріали для дітей. Додаток 6.

Зустрілися якимось весняним місяцем

та й сперечаються, хто з них найважливіший, кого люди найбільше люблять.

каже: "Мене найбільше люблять, адже я – перший місяць весни, першим приношу тепло на землю, якого так чекають люди!"

сперечається: "Ні! Я кращий і важливіший за вас! Адже саме під моїм керівництвом розквітають квіти, які так люблять люди!"

і собі: "А от і ні, я найкращий, адже саме я найтепліший і найдобріший. Коли я приходжу, все зеленіє навкруг і стає дуже тепло. Мене найбільше очікують люди!"

Почуло ці суперечки і каже: "Не сперечайтесь, ви всі дуже важливі і вас усіх дуже люблять люди! Без вас усіх ніколи б не прийшла Весна!"

Орієнтовні запитання за змістом тексту:

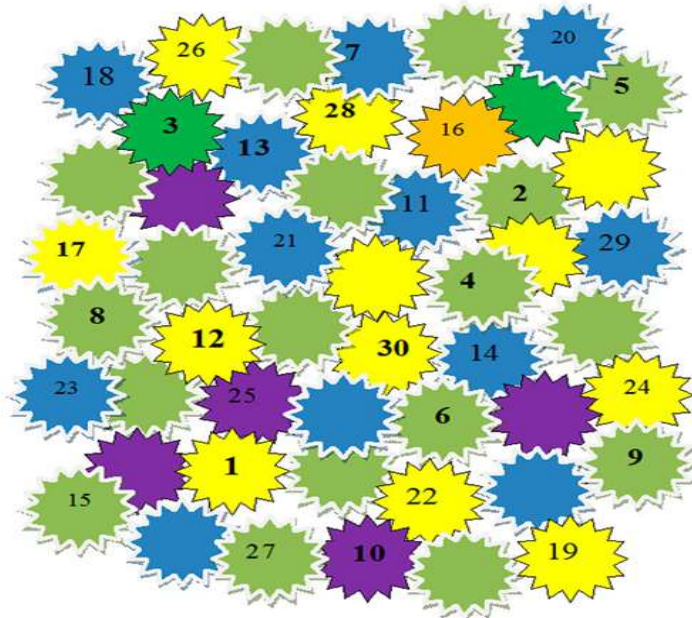
- Чому місяця почали суперечку між собою?
- Якими словами кожен місяць хвалив себе?
- Як сонечко помирило весняні місяці?
- А на твою думку, який місяць найважливіший?

VII. Математика від Квітня

1. Полічи від 1 до 20, знайшовши квіточку з відповідним числом та обвівши його. За бажанням продовж лічбу далі, нумеруючи вільні квіточки.

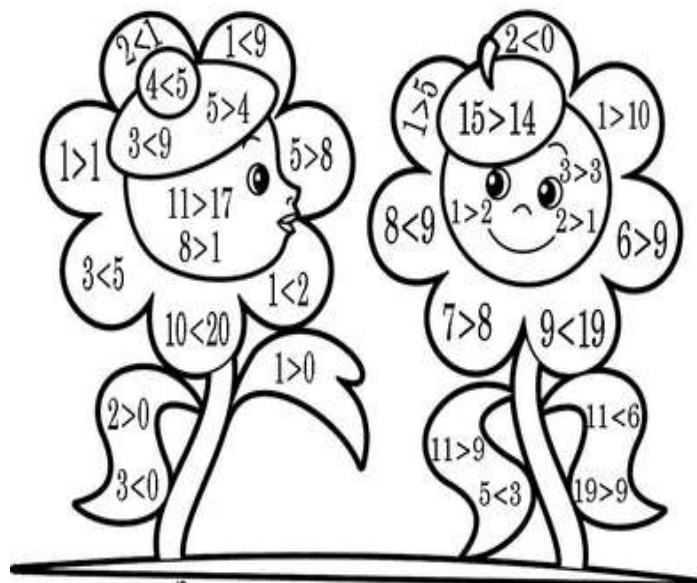
Матеріали для дітей. Додаток 7.

2. Закресли неправильні нерівності.

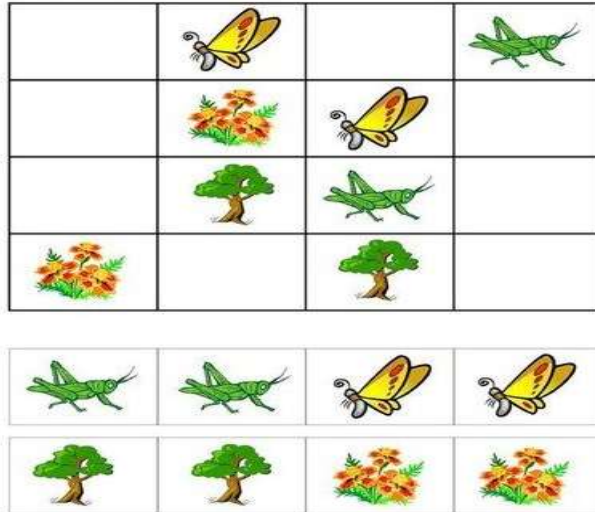
Матеріали для дітей. Додаток 8.

- Уважно роздивись таблицю. Розташуй малюнки за певною послідовністю.

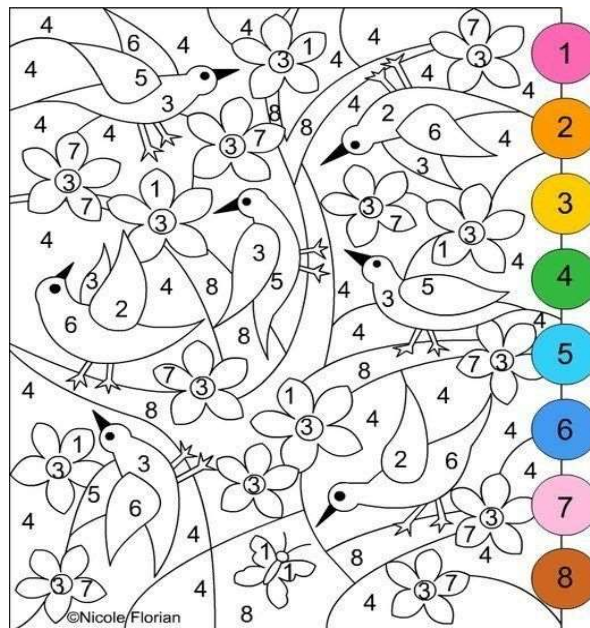
Матеріали для дітей. Додаток 9.

- Розфарбуй малюнок відповідно до кольорів цифр.

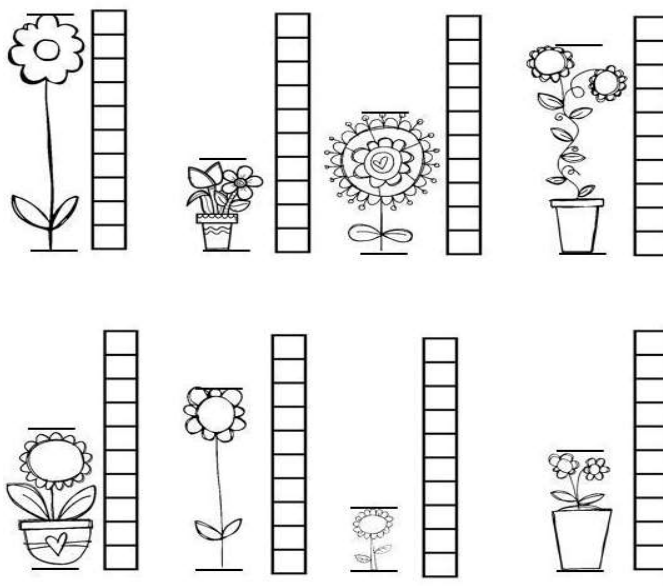
Матеріали для дітей. Додаток 10.

- Дізнайся висоту квітки, зафарбовуючи клітинки.

Матеріали для дітей. Додаток 11.

VIII. Рухливі весняні ігри

«Пташки в гніздечках»

1. На ігровому майданчику розкладіть обручі (або намалюйте кола діаметром 50-60 см). Це – гніздечка для пташок.
2. Усі гравці («пташки») стають в обручі. Ведучий каже: «Сонечко світить. Пташки вилетіли з гніздечок». Гравці вискакують з обручів, бігають майданчиком, махаючи руками-«крильцями».
3. Раптом ведучий каже: «Сонечко сіло. Пташки летять додому. Раз, два, три!». Після цих слів гравці поспішають зайняти порожнє (або лише своє) «гніздечко». Та «пташка», яка не встигла повернутися в «гніздо» на рахунок «три», залишає гру. Після виходу гравця, зайвий обруч прибирають. Перемагає найспритніша «пташка».

«Квітучі дерева»

1. На майданчику встановіть дві великі гілки на відстані близько 3 м одна від одної (або відшукайте два молодих деревця, що стоять неподалік одне від одного).
2. Ведучий роздає гравцям паперові квіти. До кожної квітки пришита коротка петля з нитки, щоб можна було почепити квітку на гілку.
3. Діти діляться на дві команди і стають навпроти куців на відстані 4 – 5 м.
4. За сигналом ведучого ті з гравців, що стоять першими (в обох командах), біжать до своїх гілок, вішають квітку, повертаються і стають наприкінці своєї шеренги. Виграє

команда, яка уквітчає свою гілку раніше, але за умови, що жодна з квіток не впаде на землю.

«Квіти та вітерець»

1. Накресліть на асфальті дві лінії на відстані 5 – 6 м одна від одної.
2. Гравці обирають поміж себе два «вітерці». Усі інші – «квіти». Вони мають обрати собі імена – назви квітів. «Вітерці» стають посередині ігрового поля, «квіти» вишиковуються в шеренгу біля однієї з ліній.
3. «Квіти» звертаються до «вітерців»: «Добридень, вітерці!». Ті відповідають: «Добридень, квіточки!». «Вітерці, вітерці, відгадайте наші імена!», – просять «квіти».
4. «Вітерці» називають різні квіти. Як тільки вони відгадують квітку, то гравець, який обрав для себе її назву, біжить через ігрове поле до протилежної лінії. «Вітерці» намагаються впіймати його. Якщо їм це вдасться, цей гравець залишає гру.
5. Перемагає найспритніша «квітка».

(Тут принагідно варто запитати дітей, які з перелічених квітів цвітуть навесні?).

«Зима та Весна»

1. Накресліть на асфальті три паралельні лінії на відстані 5–6 м одна від одної.
2. Гравці поділяються на дві команди – «Зима» та «Весна» – і вишиковуються на середній лінії обличчям одна до одної.
3. Ведучий вигукує назву однієї з команд, і тієї ж миті її гравці кидаються навздогін супротивників. Той, кого упіймають, переходить у цю команду. Таким чином, то команда «Зими» ловить команду «Весна», то навпаки.
4. Перемагає команда, яка зібрала більше гравців.

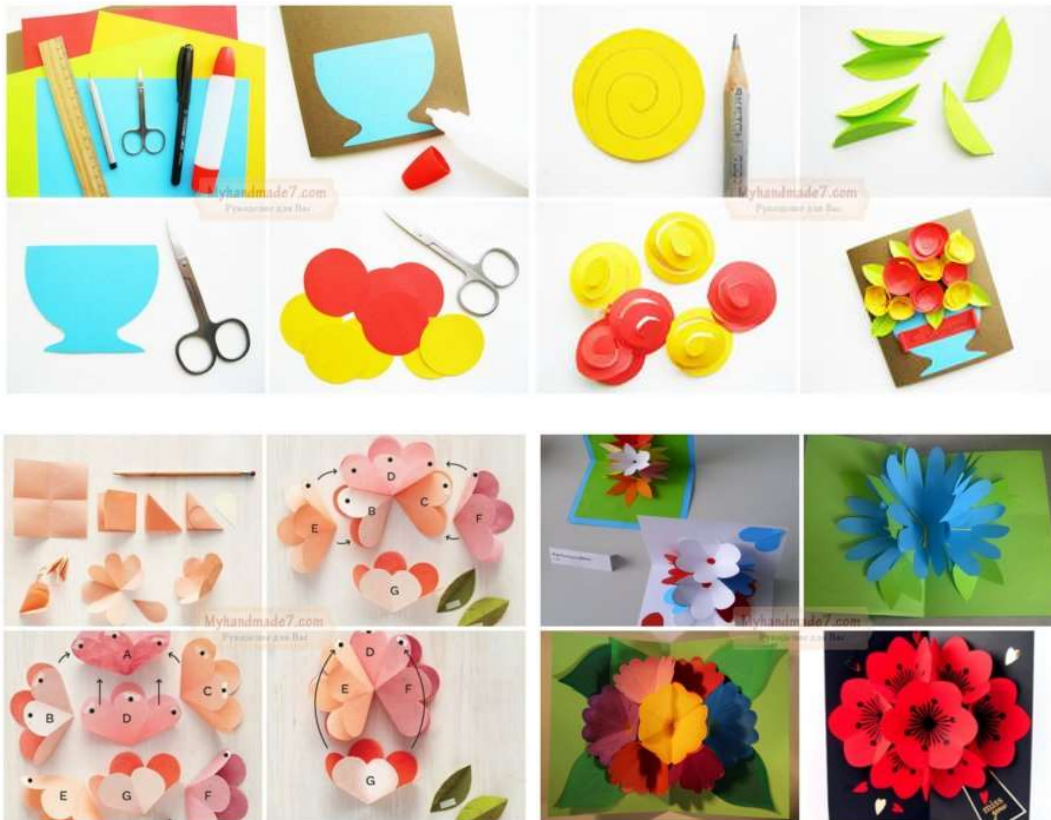
ІХ. Створення листівки «Привіт, Весно!»

- Запропонуйте учням об'єднатися в групи для виготовлення листівок.

Для створення листівки знадобляться матеріали: альбомні листки; папір для скрапбукінгу, лінійка, ножиці, клей, простий олівець.

Матеріали для дітей. Додаток 12.

Х. Рефлексія. «Щоденник вражень». «Чому ми святкуємо прихід весни?»/ «За що я люблю весну?»

- Запропонуйте учням висловити свої враження щодо пропонованої проблеми у письмовій формі («Щоденник вражень»). Діти можуть писати будь-яким способом (олівцями, фломастерами, кольоровими ручками та ін.), малювати, створювати піктограми до теми. Час на таку письмову рефлексію – 10-15 хв. (Бажано такий вид діяльності пропонувати щоденно, його мета – вправлятися у висловленні власної думки).

Які традиції Великодня у моїй родині?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. Привітання. Обмін інформацією	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.1-1
		Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГЮ 7.2-3
		Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось)	2 МОВ 1.1-2
		Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 СЗО 4.4-6
II.	Бесіда «Які традиції святкування Великодня в моїй родині»	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.1-1
		Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГЮ 7.2-3
		Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось)	2 МОВ 1.1-2
		Долучається до підтримання родинних і шкільних традицій, бере участь у громадських урочистостях тощо; пояснює їхнє значення для себе	2 ГЮ 7.1-4
		Ставиться з повагою до інших осіб, їхнього походження	2 СЗО 4.4-2
III.	Читання/ слухання оповідання Г.Волошки «Івасева пасочка»	Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГЮ 7.2-3
		Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось)	2 МОВ 1.1-2
		Переконає у важливості поваги до інших, спираючись на власний досвід і доступні джерела (почуте, прочитане)	2 ГЮ 6.2-1
IV.	Колективна робота «Створення великого вітання з Великоднем»	Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 СЗО 4.4-6
		Створює в групі прості медіапродукти (стіннівка, колаж тощо) з допомогою вчителя/вчительки, враховує мету й аудиторію	2 МОВ 3.1-2
		Прогнозує, яким має бути виріб, описує, як він мав би виглядати	2 ТЕО 1.1-1
		Виготовляє та оздоблює виріб знайомими	2 ТЕО 1.4-2

	технологіями за допомогою дорослих Демонструє іншим результати власної діяльності	2 ТЕО 1.5-1
	Надає допомогу тим, хто її потребує, і висловлює вдячність за підтримку	2 ГЮ 7.2-2
	Складає (з допомогою вчителя) вітальну листівку і записує її	2 МОВ 3.1-1
	Обирає для написання висловлення (наприклад, листівки) відповідне оформлення (шрифт, розмір, колір тощо)	2 МОВ 3.1-2
V. Рефлексія. «Щоденник вражень». «Які традиції святкування Великодня я хотів би/ хотіла б перейняти від родин своїх однокласників?»	Записує тексти з 3 - 4 коротких речень. Уважно вислуховую думку співрозмовника, висловлюю свій погляд, шануючи гідність інших	2 МОВ 3.1-1 2 ГЮ 7. 2-3

Які традиції Великодня у моїй родині?

I. Ранкова зустріч

1. Привітання

- Привітайтеся з дітьми за допомогою вірша Н. Куфко:

Свято Пасхи недалечко,
Люди звичай бережуть, –
Розмальовують яєчка,
Пишні пасочки печуть.

Святкування йде віками, –
Це такі чудові дні:
В гості йти, під рушниками
Страви нести запашні.

Доброзичливо, з любов'ю,
Мати щирі почуття,
Людям зичити здоров'я
І щасливого життя!

2. Обмін інформацією

- Попросіть дітей об'єднатися в пари і поспілкуватися один з одним про те, яке свято незабаром їх очікує.

II. Бесіда «Які традиції святкування Великодня в моїй родині»

- Запитайте в учнів, що таке Великдень? Чому його святкують християни? Хто такий Ісус Христос, чому його розп'яли і як він воскрес?
- Підсумуйте відповіді учнів. Розкажіть, що найкращий спосіб відзначення Великодня – добрі вчинки, світлі думки, єднання з родиною.
- Про сутність величного для всіх християн свята див. розповідь «Великдень іде – благу вістку несе» (<https://jmil.com.ua/2016-2/christschool>).
- Об'єднайте дітей у групи. Кожна група отримує завдання поєднати малюнки або фото з відповідними реченнями.

Матеріали для дітей. Додаток 13.

Напередодні Великодня розписуємо писанки різними візерунками і кольорами.

Бабця і мама печуть великодній хліб – Паску. Вона солодка, з родзинками.

Освятчувати великодні страви будемо у кошику. Тому кошик прикрашаємо квітами. Готуємо серветку.

У неділю вранці на подвір'ї церкви освячуємо паски.

Освячення пасок – давня традиція, яку пам'ятають ще наші бабусі й дідуся.

До свята Великодня прибираємо оселю: миємо вікна, стелимо святкову скатертину на стіл, прикрашаємо живими квітами.

У Великодній понеділок збереглася давня традиція – хлопці обливають дівчат водою.

Відвідуємо своїх родичів, зокрема і померлих. Зустрічаємося з друзями. Водимо веснянки і гаївки.

- Довідайтеся в учнів, які традиції святкування Великодня існують у їхніх родинях? Намагайтеся спонукати учнів до того, щоб вони пригадували до дрібниць, як святкують свято і що роблять перед святом, чому виконують певні обряди?
- Запропонуйте учням взяти інтерв'ю у своїх рідних про родинні традиції святкування Великодня.

Допоможіть учням скласти 3-4 запитання і записати на альбомному аркуші паперу. (Кожен записує запитання на аркуші, залишає місце для відповіді членів родини. Розмальовує сторінку за власним бажанням.)

Наступного дня учні презентують результати свого дослідження.

III. Читання / слухання оповідання Г. Волошки «Івасева пасочка»

Матеріал для вчителя

Івасева пасочка

Великодній сніданок скінчився. Івась вийшов на двір. Сонячне проміння по-святковому заливало все довкола. Івась тішився, що мав свою маленьку пасочку, яку вчора спекла йому мама. Така традиція. Івась навіть гордився нею, бо до того ж була вдало спечена, рум'янька, із гарним хрестиком посередині, що аж сяяла. А сьогодні вдосвіта він ходив з мамою до церкви і освятив її. Івась не їстиме своєї пасочки – нехай стоїть на столі через усі свята і пишається своєю красою.

Христос воскрес! – раптом почув біля себе чийсь ніжний голос.

Озирнувся. Біля воріт стояла сирітка Ганнуся.

– Воїстину воскрес! – відповів Івась і запитав. – Куди йдеш, Ганнусю, так рано, хіба ти вже поснідала?..

– Ні, – сказала тихо дівчинка. – Моя бабуся дуже старенька і нездужає спекти паску, а я ще не вмю. Ми нічого й не посвятили...

Ці слова якось немилу зачепили Івася. Йому шкода стало дівчинки. Захотілося чимось допомогти. Зміркувавши щось, сказав:

– Зачекай хвильку, я зараз... – і побіг до хати.

Незабаром вернувся, несучи невеличку пасочку і кілька писанок.

- На, – простягнув Ганнусі, – це моя пасочка, вона свячена і писанки теж. Бери!
– Дякую, – відповіла дівчинка й сльоза збентеження і радості з'явилася на очах.

Івась помітив яким щастям засяяло обличчя в Ганнусі. Він був радий, що своєю маленькою пасочкою приніс велику радість бідній сирітці.

Запитання для обговорення:

- Про яку традицію Великодня йде мова в оповіданні?
- Що може Івась розповісти про себе?
- Що може Ганнуся розповісти про себе?
- Чому Ганнуся плакала?
- Яку гарну традицію показує нам Івась? (вміння дарувати).

IV. Колективна робота «Створення Великоднього панно»

- Об'єднайте учнів по групах і запропонуйте учням створити колективне Великодне панно у техніці відбитків рук або у техніці аплікація. Для роботи підготуйте: великий аркуш паперу, безпечну кольорову фарбу, кольоровий папір ножиці.
- Учні також можуть створити вітальні листівки для своїх рідних.

V. Рефлексія. «Щоденник вражень». «Які традиції святкування Великодня я хотів би/ хотіла б перейняти від родин своїх однокласників?»

- Запропонуйте учням висловити свої думки у письмовій формі про Великодні традиції родин однокласників, про які вони дізналися і які б хотіли перейняти для своїх родин («Щоденник вражень»).

Діти можуть писати будь-яким способом (олівцями, фломастерами, кольоровими ручками та ін.), малювати, створювати піктограми до теми. Час на таку письмову рефлексію – 10-15 хв. (Бажано такий вид діяльності пропонувати щоденно, його мета – вправлятися у висловленні власної думки).

Про що розповідає писанка?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. Привітання. Обмін інформацією	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.1-1
		Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГІО 7.2-3
		Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 СЗО 4.4-6
II.	Слухання вірша-загадки Леоніда Полтави «Великодні писанки» для визначення теми дня	Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось)	2 ГІО 7.2-3 2 МОВ 1.1-2
III.	Бесіда за сюжетною картиною «Весняне свято»	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.1-1
		Використовує інформацію, отриману з книг, фільмів тощо	2 ПРО 2.1-1
		Сприймає твори мистецтва, які подобаються	2 МИО 3.3-1
		Ділиться емоціями від сприймання мистецьких творів (малюнків, віршів)	2 МИО 3.3-3
		Обґрунтовує власні вподобання побаченого/прослуханого попереднім досвідом (глядацьким, слухацьким) або поточним настроєм	2 МОВ 1.5-2
IV.	Дослідження писанок у малих групах	Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 СЗО 4.4-6
		З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.1-1
		Використовує інформацію, отриману з книг, фільмів тощо	2 ПРО 2.1-1
		Записує слова, в яких наявні подані буквосполучення	2 МОВ 3.1-4
		Дотримується правил переносу слова з рядка на рядок	2 МОВ 3.1-1
		Досліджує традиції і звичаї свого регіону, порівнює їх із традиціями інших регіонів України	4 ГІО 7.1-8
V.	Розв'язання повсякденних проблем	Визначає кількість десятків і кількість одиниць у двоцифровому числі	2 МАО 2.1-2
		Порівнює числа в межах 20	2 МАО 2.1-2

математичного змісту	<p>Додає/ віднімає до/від двоцифрового числа його десятки або його одиниці</p> <p>Передбачає результат додавання і віднімання, розуміючи, що в разі додавання натуральних чисел дістанемо більше число, а в разі віднімання – менше</p> <p>Уживає у мовленні порядкові числівники при встановленні порядкового номера об'єкта відносно іншого</p> <p>Лічить за правилами лічби об'єкти навколишнього світу (розташовані хаотично) в межах 20</p>	<p>2 MAO 3.3-2</p> <p>2 MAO 1.4-5</p> <p>2 MAO 3.1-1</p> <p>2 MAO 3.1-1</p>
VI. Виготовлення писанки	<p>Прогнозує, яким має бути виріб, описує, як він мав би виглядати</p> <p>Планує послідовність технологічних операцій за допомогою дорослих</p> <p>Виготовляє та оздоблює виріб знайомими технологіями за допомогою дорослих</p> <p>Демонструє іншим результати власної діяльності</p>	<p>2 ТЕО 1.1-1</p> <p>2 ТЕО 1.1-2</p> <p>2 ТЕО 1.4-2</p> <p>2 ТЕО 1.5-1</p>
VII. Дослідження, яким розчином найкраще пофарбувати крашанку	<p>Проводить (самостійно або в групі) прості досліди</p> <p>Розповідає про власні емоції, які виникають під час спостереження</p> <p>Розпізнає безпечні і небезпечні речовини</p>	<p>2 ПРО 1.4-1</p> <p>2 ПРО 2.3-1</p> <p>2 СЗО 3.1-4</p>
VIII. Великодні ігри з крашанками	<p>Обговорює сюжетно-рольову гру, у якій брав участь (як відбувалася гра?, чи отримали задоволення від гри? якщо ні, то що цьому перешкодило)</p> <p>Бере на себе роль у рухливих іграх або сюжетно-рольових іграх; використовує специфічні для ролі жести, рухи</p> <p>Залучає людей, зокрема й тих, які відрізняються від нього/ неї, до спілкування, гри, навчання</p>	<p>2 МОВ 1.1-1</p> <p>2 МОВ 2.4-1</p> <p>2 ГІО 7.2-1</p>
IX. Пальчиковий театр «Писанки»	<p>Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри</p> <p>Бере на себе роль у рухливих іграх або сюжетно-рольових іграх; використовує специфічні для ролі жести, рухи</p>	<p>2 СЗО 4.4-6</p> <p>2 МОВ 2.4-1</p>
X. Рефлексія	<p>Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших</p> <p>Обґрунтовує власні вподобання побаченого/прослуханого попереднім досвідом (глядацьким, слухацьким) або поточним настроєм</p>	<p>2 ГІО 7.2-3</p> <p>2 МОВ 1.5-2</p>

Про що розповідає писанка?

I. Ранкова зустріч

1. Привітання

- Привітайтеся з дітьми за допомогою вірша:

Ви сьогодні пробудились,
Мамі зранку усміхнулись?
Клас наш радо вас вітає!
Настрій кожен гарний має?
Станьмо разом в дружне коло!
Привітай нас, рідна школо!
Добрий день!

2. Обмін інформацією про родинні традиції під час Великодніх свят на основі інтерв'ю

- Попросіть дітей розповісти про *родинні традиції під час Великодніх свят* на основі інтерв'ю з батьками та старшими родичами. Заохотьте дітей зацитувати найцікавіший фрагмент власного інтерв'ю.

II. Слухання вірша-загадки Леоніда Полтави «Великодні писанки» для визначення теми дня

- Запропонуйте дітям послухати вірш і дізнатися про тему дня:

Що за дивнії яєчка
Наша курочка знесла?
Намальоване гніздечко,
Ще й пташиночка мала!
Навкруги – барвисті квіти,
Жовті, сині гілочки...
Чи здогадуєтесь, діти,
Що це? Певно – писанки!
Їх не курочка знесла,
Їх матуся принесла,
Ми гуртом розмалювали
Для святкового стола:
Сяють наші писанки, –
Як весняні квіточки!

- Проведіть бесіду за змістом вірша:

Орієнтовні запитання для бесіди:

- Чому яєчка здалися дивними?

- Що було намальовано на них?
- Якими кольорами були розписані писанки?
- На що були схожі писанки? Чому?

III. Бесіда за сюжетною картиною «Весняне свято»

Режим доступу: <https://jmil.com.ua/2015-2/vernissage>.

Матеріали для дітей. Додаток 14.

Орієнтовні запитання для бесіди:

- Розгляньте малюнок, він називається «Весняне свято». Цікаво, яке саме?
  - Поясніть, чому малюнок має таку назву?
  - Відшукайте на малюнку і покажіть предмети, які підказали назву малюнка?
  - Полічіть, скільки на малюнку писанок?
  - Скільки будинків намальовано?
  - Чи є на малюнку будиночки для птахів? Для яких саме? Як називаються ці будиночки? Порахуй, скільки шпаківень?
  - Чи можете ви назвати птахів, які зображені на малюнку? Порахуйте їхню кількість.
  - В якому місяці повертаються в Україну шпаки, а ластівки?
  - Який настрій передав художник на малюнку?
  - Чи можете пояснити, чому художник намалював такі велетенські писанки?
- Зачитуйте вірш Т. Шевченка, який асоціюється із цим малюнком:
Село! І серце одпочине.
Село на нашій Україні –
неначе писанка, село.

Зеленим гаєм поросло.
Цвітуть сади, біліють хати,
а на горі стоять палати,
неначе диво. А кругом
широколисті тополі,
а там і ліс, і ліс, і поле,
і сині гори за Дніпром.
Сам Бог витає над селом.

- Запитайте дітей, чому село поет порівнює з писанкою? Чи знають діти вислів «дівчина, як писанка»? Що він означає?
- Підсумуйте, що в уявленнях українців писанка пов’язана із красою, гармонією.

IV. Дослідження писанок у малих групах

1. Покажіть дітям різні види писанок, найкраще оригінальних. Якщо немає змоги це зробити, можна скористатися фотографіями чи малюнками.

Режим доступу: <https://goo.gl/2oSoTA> (веб-сайт Житомирської обласної бібліотеки для дітей).

- Запитайте, що діти знають про писанку?
- Як її виготовляють?
- Звідки походить назва? / Чому її так називають?
- Якщо є можливість, роздайте дітям різні види писанок і попросіть висловити здогад про те, як їх можна зробити.
- Підсумуйте розповіді дітей.

2. Запропонуйте дітям прочитати поданий текст у групах чи парах.

Матеріали для дітей. Додаток 15.

	<p><i>Писанка</i> – яйце, декороване традиційними символами, яке пишуться за допомогою воску й барвників. Писанка є символом Великодня.</p>
	<p>Саме слово «писанка» походить від слова «писати», а це означає, що наші предки писали на яйці, і більшість писанкових символів є свідченням цього. Інструментом для виготовлення писанок є <i>писанок</i>.</p>

	<p>Найчастіше господині використовують природні барвники. Для червоного кольору використовують сік буряка. Для зеленого – сік шпинату. Для фіолетового – відвар синьої капусти, ягоди чорниці. Для жовтого – спецію куркуми. Для брунатно-коричневого – лушпиння цибулі.</p>
	<p><i>Крашанки</i> – це яйця, пофарбовані одним кольором, без візерунків.</p>
	<p>На фарбоване яйце краплями воску наносять візерунок іншого кольору чи кольорів. Такі яйця називаються <i>крапанками</i>. Крапки символізують зерно, інколи – зірочки, якими рясно всипаний небосхил.</p>
	<p>Для створення <i>драпанки</i> на пофарбованій одним тоном поверхні яйця гострим предметом (голкою, шпилькою, лезом) видряпують візерунок.</p>
	<p><i>Мальованкою</i> називають яйце, розмальоване фарбами за допомогою пензлика. Найчастіше це дерев'яні, декоративні писанки.</p>

3. Мовна загадка

- Попросіть кожну групу розв'язати приклади з літерами та записати слова, які утворилися. Запропонуйте учням утворені слова поділити на склади.

Матеріали для дітей. Додаток 16.

П + И + С А Н Л – Л + К + А

К Р + А + П А Н + К + А Я – Я

Д Р А + П А Н + К + И – И + А

К Р А + Ш А Н Р - Р + К А

М А А - А + Л Ь О + В А + Н + К А

4. Дидактична гра «Таємні знаки писанки»

- Розкажіть дітям про те, що колись дуже давно люди, спостерігаючи за пробудженням природи, раділи цьому і бачили в яєчку символ нового життя, тому й прикрашали його і наділяли магичною силою.
- Запропонуйте учням у групах роздивитися писанки (чи їхні фотографії/ малюнки) і розшифрувати, що хотіли передати наші предки через візерунки писанок.

Матеріал для вчителя	
Символіка кольорів	
<p><i>Червоний колір</i> символізує добро, радість життя. Саме червоне яйце є головним символом Воскресіння. Символізує також пролиту за людей кров воскреслого Спасителя і радість життя.</p> <p><i>Жовтий колір</i> – сонце, тепло, врожай.</p> <p><i>Зелений колір</i> – означає весняне пробудження природи, надію, життя.</p> <p><i>Блакитний колір</i> – означає небо, повітря, чистота і здоров'я</p> <p><i>Коричневий колір</i> – землю і її приховану життєдайну силу.</p> <p><i>Чорний колір</i> – колір ночі, всього невідомого і таємного. Також символізує нескінченність життя людини, продовження буття після смерті.</p>	
<p>Сонце. У давнину Великдень був одним з традиційних свят вшанування сонця. Отож сонце символізує знання, справедливість, переможення всілякого зла. Писанка, оздоблена сонячними знаками, мала чудодійну силу. Вона могла охороняти її власників від хвороб, нещастя і лихого ока.</p> <p>Зоря теж є символом сонця.</p>	
<p>Хрест – сонячний знак, стародавній символ сонця, вогню, душі. В орнаменті його називають «божим знаком». У давнину означав Землю із чотирма сторонами світу.</p>	
<p>Завиток – символ життєвої сили і зародження життя</p>	

<p>Риба – це символ води, а також життя і смерті. Риба також символізує новохрещених.</p>	
<p>«Безконечник», хвилясті і прямі лінії – це символічні зображення води.</p>	
<p>Грабельки належать до символів, що пов'язані з водою. Зображають хмари і дощ. Писанки із грабельками писали в посуху, гадаючи, що написавши цей знак, можна викликати небесні води.</p>	
<p>Птаха символізує людську душу. Існує повір'я, ніби душа прилітає пташкою до новонародженої дитини.</p>	
<p>Образ квітів більше пов'язаний із дітьми. Писанка з квітами також допомагала людині одужати.</p>	

Матеріали для дітей. Додаток 17.

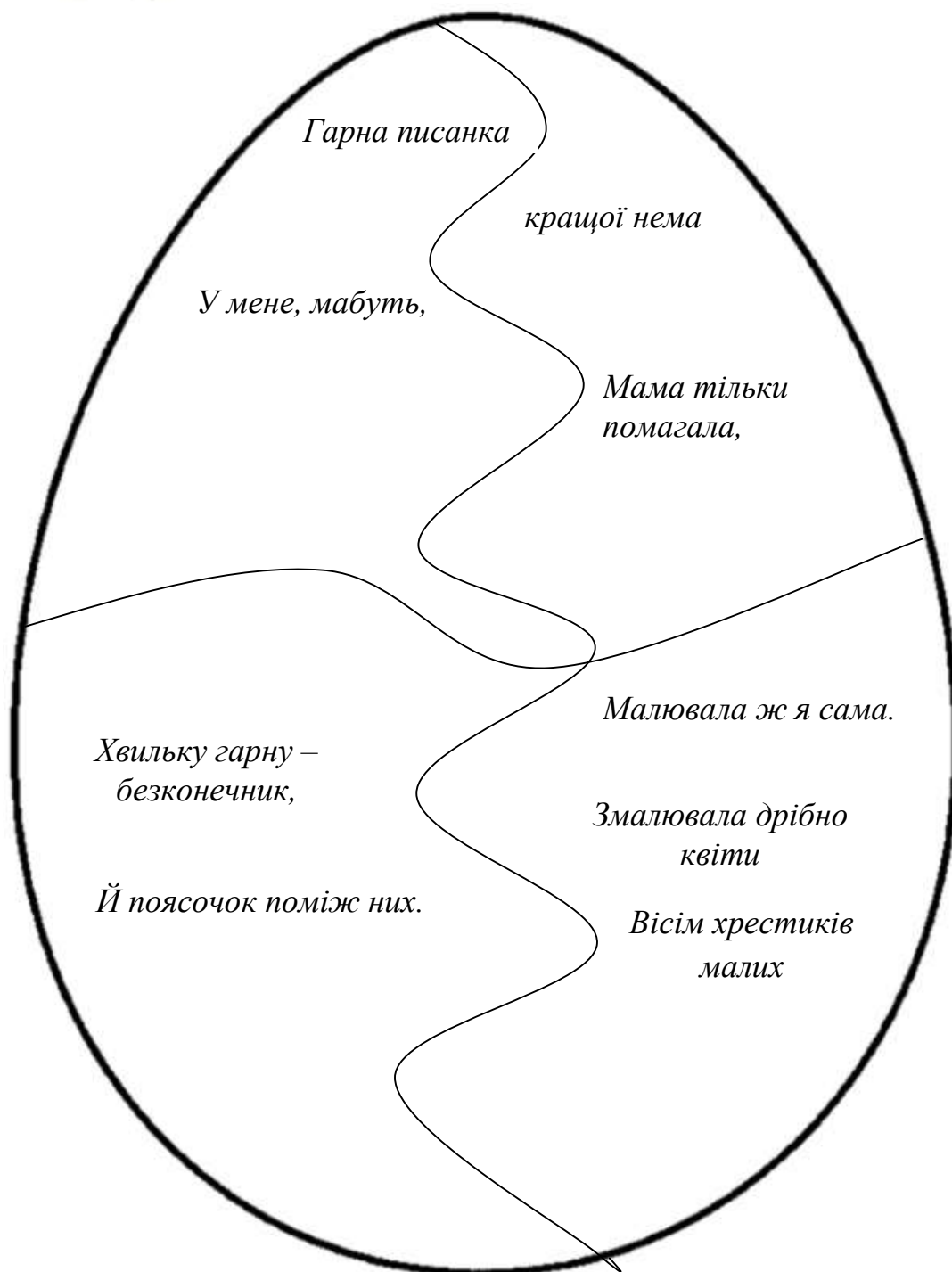

5. Об'єднайте учнів у групи. Кожна група отримує у конверті частини писанку (з одного боку мальована, а з іншого вірш). Запропонуйте виконати завдання:

- поскладайте частинки писанки так, щоб вийшов вірш;
- прочитайте вірш у групі;
- які візерунки на писанці писала дівчинка? Підпишіть назви візерунків.

Матеріали для дітей. Додаток 18.

6. Гра «Лото»

Діти об'єднуються у групи й отримують набір, у якому 5 розрізаних крашанок 5-ти кольорів (червоний, жовтий, зелений, блакитний, коричневий, чорний).

Завдання: поєднайте частини писанок одного кольору і прочитайте, що означає цей колір (написано на звороті крашанки).

7. Слухання казки Л. Храпливої «Писанки Оксанки». У позначених місцях необхідно зупинитися і запитати:

☀ Про що розповідали звірята у лісі? Яке приладдя приготувала Оксанка для написання писанок?

☀☀ Що трапилося далі?

☀☀☀ Що задумали Куць і Паць? Чи вдалася затія чортикам?

Матеріал для вчителя

Писанки Оксанки

Стукає – розносить вістку лісом дятел:
– Буде завтра Оксанка писанки писати!
Шепнув на вушко зайчик хом'якові:
– Уже й фарби у горщиках готові!
А жовтий лис переказав куниці:
– Купила вчора воску у крамниці!
Сказав ведмідь, гостюючи у вовка:
– І писальце вже є: тоненьке, наче голка! ☀
Отак лісом ці вістки ходили,
Аж їх почули дві нечисті сили,
Що людям шкодять, тихо не сидять:
Один був чортик Куць, а другий Паць.
Почухали чорти потилицю немиту
І раду радили, що й як би їм зробити,
Щоб не змогла Оксанка писанок писати,
Великдень – Боже свято звеличати.
Зібралися вони під ніч, коли вже темно всюди,
К оли спокійно сплять всі добрі люди,
Та ще взяли з собою молоточки,
Щоб писанки оці побити на шматочки.
Вже під Оксанчину прийшли – примандрували хату,
Та двері замкнені – і нікуди дістатись.
Глип – мишача є дірка край порога.
Туди пролізти, може, буде змога? ☀☀
Були б, мабуть, якимось пролізли нишком,
Та їм на лихо пробудилась мишка.
Вона не раз кришками поживлялась при Оксані,
Тож не хотіла, щоб у хатку йшли чорти погані.
Погналася за ними, скільки сили,
І Куцеві хвостяку відкусила...
Хоч хвіст пропав, добрались бруднолиці
Аж до яєць біленьких на полиці!

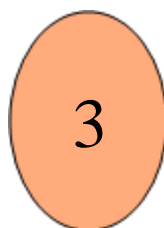
Вже й молоточки підняли високо... ☀☀☀
Та ба: тут темно, що хоч виколь око!
І тільки мала розпочатись праця –
По рогах стук Паць Куця, а Куць Паця.
Так вдарились, що аж з полиці впали,
Туди, де на столі фарби стояли.
І вилізли із горщиків – ой, нене! –
Куць весь червоний, Паць увесь зелений!
Цього доволі, хоч би й для чортяки,
Тож Куць заплакав, Паць собі заплакав.
Не знали, як їм утекти від згуби,
Бо у норі... там мишка гострить зуби!
Не вирватися їм на двір із хати –
Хотіли хоч в куточок заховатись.
Та ба – нема лихим кутка в кімнаті:
Біжать сюди – тут на іконі Божа Мати.
Біжать туди – книжки там на поличках про козацтво сміле,
Що то з нечистим жартувати не уміло!
Так бігав Куць управо, Паць уліво,
Аж заспівав десь на повітці півень.
Засяло сонце, закінчилась нічка,
Чортяки зникли, наче дим із свічки!
Ви бачили, як на Великдень ранком
Несла святити писанки Оксанка?
Всім людям радість, Богові прослава!
А Куць і Паць? Це вже не наша справа!

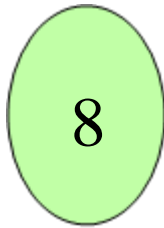
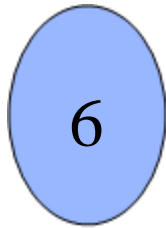
V. Розв'язання повсякденних проблем математичного змісту

- Попросіть учнів утворити двоцифрові числа в межах 20.
- Запитайте, чим відрізняються вони між собою? Попросіть назвати кількість десятків та одиниць у кожному з утворених чисел; сусідів цих чисел.

Матеріали для дітей. Додаток 19.

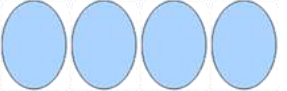
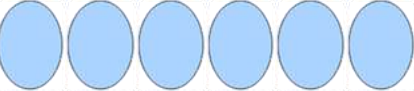
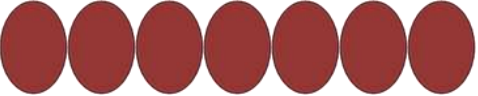

- Запропонуйте учням порівняти кількість крашанок. Записати цифри у клітинки та поставити між ними знаки $<$ або $>$.

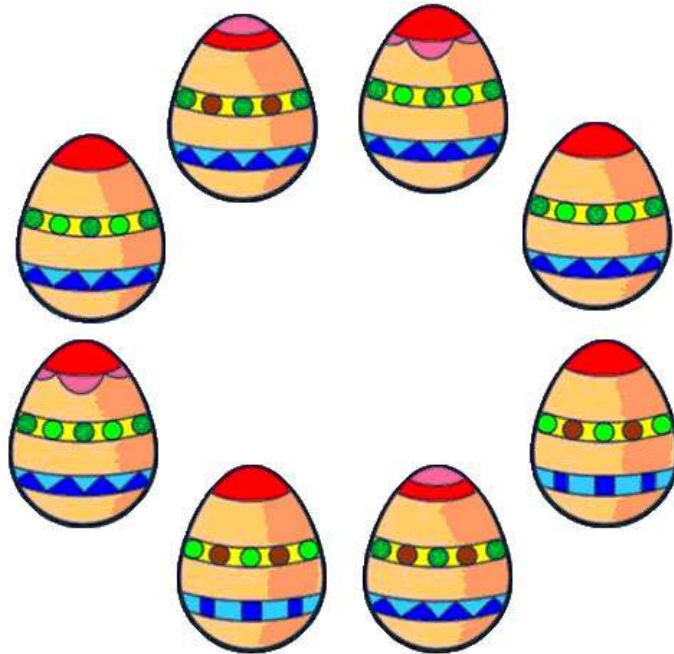
Матеріали для дітей. Додаток 20.

	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	

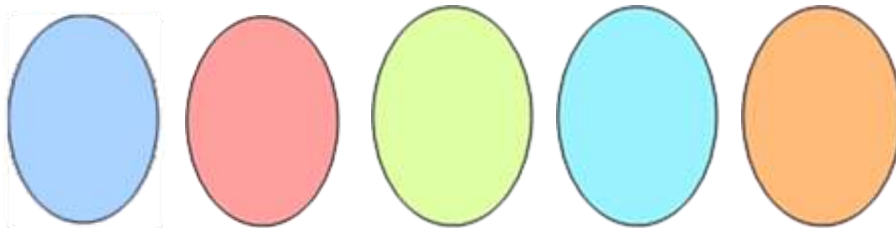
Матеріали для дітей. Додаток 21.

- Розв'яжи приклади та з'єднай лініями, кому з дітей належить яке яйце.

Матеріали для дітей. Додаток 22.

$13+5$

$10+4$

$18-6$

$13+7$

$15-4$

20

12

11

14

18

VI. Виготовлення писанки

- Запропонуйте дітям спробувати виготовити писанку власноруч. Важливо, щоб учні за допомогою символів писанки змогли скласти побажання один одному, своїй родині.

Учитель самостійно обирає варіанти для створення писанки:

1. Найпростіший спосіб – створення писанки за допомогою вареного яйця і фломастерів/ маркерів. Тут важливо, щоб дитина осмислено розписувала яйце, пам'ятаючи про «таємний код» писанки.
2. За традиційною восковою технологією, бажано, щоб це була спільна робота батьків із дітьми (режим доступу: <https://goo.gl/Tr53Mz>). Можна запросити на урок народну майстриню, яка покаже, як творити писанку.
3. Створення писанки методом декупаж (режим доступу: <https://goo.gl/PiLhLf>).

VII. Дослідження, яким розчином найкраще пофарбувати крашанку

Приготуйте варені яйця та банки із натуральними відварами та розчинами, які можна використати для фарбування крашанок. Занурте яйця в різні розчини та відвари, залишіть на добу в рідині й наступного дня зробіть висновки, які з цих рідин найкраще використовувати для виготовлення крашанок.

1. Гарячий відвар цибулі (окріп).
2. Натуральний сік із моркви.
3. Розведену у гарячій воді куркуму.
4. Натуральний сік із червоного буряка.

Наголосіть, що для фарбування яєць такі барвники краще використовувати, ніж штучні, бо вони не шкодять нашому здоров'ю.

VIII. Великодні ігри з крашанками

- Запропонуйте учням побавитися в цікаві ігри, які можна показати друзям на вулиці, коло будинку, щоб Великодні свята пройшли весело.

Гра «Навбитки»

Один тримає в руці крашанку, носком догори, а другий б'є носком свого яйця. Потім б'є другий по кушці, тобто із протилежного кінця. Чия крашанка розіб'ється з обох кінців, той програв: він віддає свою крашанку тому, хто виграв.

Гра «В котка»

Діти котять яйця одне за одним, намагаючись котити так, щоб потрапити своєю крашанкою в крашанку іншої дитини. Правила: хто частіше попадає, той більше виграє.

Гра «Хованки»

Кладуть кілька шапок, під одну з них крашанку; хто відгадає, під котрою з шапок є крашанка, той виграє, а не відгадає – програв.

Гра «Прокоти в ворітця»

Діти перед початком гри кладуть у шапку по одній крашанці, потім на рівній ділянці ставлять ворітця із вербових гілочок, розміром у три крашанки. Відходять від ворітця на три кроки і стараються прокотити свої крашанки у ворітця. Виграє той, хто перший прокотить свою крашанку через ворітця, він же забирає крашанки із шапки.

Гра «Дзига»

Учасники гри по команді розкручують крашанки. Чия крашанка довше крутиться, той виграє і забирає обидві крашанки.

ІХ. Пальчиковий театр «Писанка»

- Запропонуйте дітям пограти у пальчиковий театр з писанок, використовуючи слова:

Я є писанка.
Мене розмалювали різними візерунками
І занурили у різні фарби.

Я є крапанка.
На мене наносили крапки воском
І опускали у фарбу.

Я є крашанка.
Мене розмалювали в один колір.

Я є дряпанка.
Мене пофарбували в один колір,
Голкою видряпали візерунки

Я є мальованка.
Мене виточили з дерева
І розмалювали.

Х. Рефлексія

- Попросіть дітей розповісти про свої враження від заняття писанкарством. Що учням сподобалося, що було надто складно зробити? Що першокласники зможуть використати вдома під час підготовки до святкування Великодня?

Що кладемо у великодній кошик?

Узагальнена таблиця

№ з/п	Приклади навчальної діяльності	Очікувані результати учіння	Індекс очікуваного результату
I.	Ранкова зустріч. Привітання. Обмін інформацією	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.1-1
		Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГІО 7.2-3
		Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось)	2 МОВ 1.1-2
		Об'єднується з іншими дітьми у групу для навчання та гри	2 СЗО 4.4-6
II.	Дослідження «Що кладемо у великодній кошик?»	З увагою сприймає усні репліки учителя й однокласників й доречно реагує на усну інформацію в діалозі	2 МОВ 1.1-1
		Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГІО 7.2-3
		Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось)	2 МОВ 1.1-2
		Долучається до підтримання родинних і шкільних традицій, бере участь у громадських урочистостях тощо; пояснює їхнє значення для себе	2 ГІО 7.1-4
III.	Математика з великоднього кошика	Додає/ віднімає до/від двоцифрового числа його десятки або його одиниці	2 МАО 3.3-2
		Передбачає результат додавання і віднімання, розуміючи, що в разі додавання натуральних чисел дістанемо більше число, а в разі віднімання – менше	2 МАО 1.4-5
		Уживає у мовленні порядкові числівники при встановленні порядкового номера об'єкта відносно іншого	2 МАО 3.1-1
		Виконує найпростіші розрахунки з використанням монет і купюр	2 МАО 3.3-4
IV.	Читання\слухання казки Лесі Храпливої «Великодня пригода»	Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГІО 7.2-3
		Сприймає монологічне висловлення (казку, вірш, розповідь про події з життя або про спостереження за чимось / кимось)	2 МОВ 1.1-2

	Малює або добирає ілюстрації до художнього тексту (казка, вірш), створює аплікації, ліпить (напр., персонажів казок тощо)	2 МОВ 2.6-1
V. Рефлексія	Обґрунтовує власні вподобання побаченого/прослуханого попереднім досвідом (глядацьким, слухацьким) або поточним настроєм	2 МОВ 1.5-2
	Уважно вислуховує думку співрозмовника, висловлює свій погляд, шануючи гідність інших	2 ГЮ 7. 2-3

Що кладемо у великодній кошик?

I. Ранкова зустріч

1. Привітання

- Привітайтеся з дітьми за допомогою вірша Н. Куфко:

Великдень – свято на весні.
Веселий гомін у шпаківнях.
Прозоре небо. Дні ясні.
Птахи вже повернулись з півдня.

До нас в кімнату залюбки
Веселий промінь сонця лине:
На вишивані рушники,
На стіл, на білу скатертину,

На паски пишні та пухкі,
На їх брилі молочно-білі,
На паростки вівса легкі,
Де крашанки лежать в тарілі.

Великдень... Все добро небес
Сьогодні тут у нашім домі.
Вітаємось: — Христос воскрес!
Заходьте, друзі і знайомі!

2. Обмін інформацією

- Кожен з учнів отримує індивідуальну картку-малюнок (паска, ковбаска, писанка, сир, сіль, масло, хрін). Однакові малюнки отримують по 3-4 учні в класі; і відповідно, збираються в групи. У групах представляють інтерв'ю, яке готували у родинях «Родинні традиції Великодня».

II. Дослідження «Що кладемо у великодній кошик?»

1. Слухання вірша Ореста Даниляка «Великодня казка»

Ось мій кошик-мандрівник!

Він ходить багато звик:

влітку ягідки збирав,

восени гриби шукав,

цілу зиму він стояв,

трохи порохом припав.

А на весну він умився,

зіллячком причепурився

і почав гостей чекать.

А вони не забарились,

і, як в казці, появились...

(робимо паузу у читанні і пропонуємо наступне завдання).

2. Вправа «Які речі зайві у кошику»

- Запитайте в учнів, які продукти кладуть у великодній кошик у їхній родині.
- Запропонуйте визначити, які речі зайві у кошику.

Матеріали для дітей. Додаток 23.

Ковбаска		Лампочка
Свічка		Паска
Салат		Сир
Сметана		Сіль
Хрін		Цукор

3. Гра у парі «Святковий кошик»

- Запропонуйте зібрати великодній кошик із малюнків, слухаючи вірш:

Раз – беремо пухку Паску,

Два – запашну, смачну ковбаску,

Три – варені яєчка,

Кладемо скраєчку.

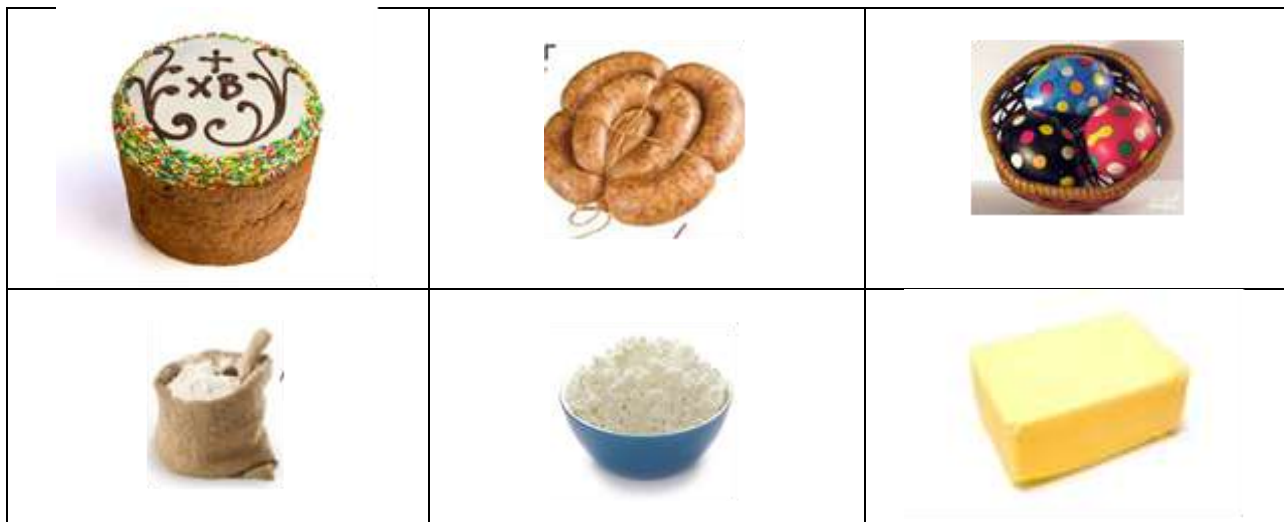

Трохи солі – це чотири,
П'ять – беремо грудку сиру,
Шість – ковбаску потісни –
Поруч масло поклади.
Сім – вже чути з церкви дзвін,
Поспішаймо, кладемо хрін.
Вісім – писанки-панянки
У шкарлупах-вишиванках,
Дев'ять – свічку не забудь!
Десять – вирушаєм в путь!
Кошик свій ще прикраси:
Гілку мірту заплети,
Рушничком застели
І до Бога принеси.

- Запитайте, які слова для дітей виявилися незрозумілими, поясніть їхнє значення.
- Обведіть у вірші назви страв, які покладете в кошик.

Матеріали для дітей. Додаток 24.

(продовження читання вірша «Великодня казка»)

50

Ось, нарешті, всі зійшлись,
І до церкви подались.
Кошик вбрався в вишиванку.
Це було в неділю зранку.
Коло церкви дівочки
Водили гаївочки.
Покропили всіх їх рясно,
Стало нам свячене все.
Засіяло сонце ясно!
Христос Воскрес!
Воістину Воскрес!

- Якщо ви разом із батьками готуєте свій Великодній кошик, то сфотографуйте його. Підпишіть фото і розмістіть у класній фотогалереї.

III. Математика з великоднього кошика

- Повідомте, що наші яечка-крашанки розсипалися і закрили деякі числа в таблиці.

Матеріали для дітей. Додаток 25.

Відновіть правильний запис

Доданок	10		10	6	
Доданок	9	6		4	8
Сума		16	17		10

Зменшуване	13	17	16		14
Від'ємник		7		8	
Різниця	10		5	10	4

- Пронумеруй крашанки в порядку зростання.

- Склади задачу за малюнком

Матеріали для дітей. Додаток 26.

Одна паска коштує 10 грн. Скільки пасок можна купити, якщо у тебе є такі купюри:

IV. Читання / слухання казки Лесі Храпливої «Великодня пригода»

- Роздайте учням текст казки і запропонуйте прочитати частину тексту в особах. Зверніть увагу дітей, що дівчинка звертається до матусі на «Ви».

Великодня пригода

Засвітило сонечко ранком у віконечко. Поклала мама в кошик паску, писанки, ковбаску та покликала донечку – Параску:

– Від себе і від Батька, і від мене занесеш Бабусі Свячене!

І пішла Параска: в кошику ковбаска, писанки і паска. А дорогою дивуються горобчики:

– Цвірінь! – що в Параски вишита запаска.

Іде Параска, вийшла на горбок. А до неї Бровко – песик: скік та скок!

– Куди ідеш та що несеш?

– Несу я паску, писаночки, ковбаску, від Батька і від Мами, і від мене – несу Бабусі Свячене.

– А не буде там нічого і для мене? — Бровко питає, хвостиком махає.

– Писанки Матуся написали, оленями, півниками, сонцями прикрашали. Не на те трудилися мої Ненька, щоб з'їв Бровко писанки смачненько!

– Подивись, Парасю, ще раз на Свячене: може там знайдеться що для мене? – Бровко питає, хвостиком махає.

– Білу паску – не малі це речі! – Мама цілу ніч місили ще й пекли у печі. Ой, багато мали з нею праці! Чи ж годиться пасочка – собаці?

– Подивись, Парасю, ще раз на Свячене: я голодний – чи нема нічого в кошику для мене?
– Лиш ковбаска, вся товстенька, з салом. Мама її довго начиняли, ще й пекли! Я знаю, їсти ти готовий, та не дам ніяк ковбаски – псові!
– Поглянь, Парасю, в кошик – ще ж бо не порожній він! – Бровко благає, хвостиком махає.
– Не порожній, ще остався... хрін. Викопала я його сама в городі – може стане Бровкові в пригоді?
Дала Параска Бровкові ласощів тих, а Бровко лиш понюхав та: – Аааапчих! В носі закрутило, в очах потемніло. Пчихнув Бровко, заточився та штовхнув Параску. Випустила вона з рук кошик, паску, писанки, ковбаску...
Покотилася з горбочка паска, а за нею стежкою всі писанки й ковбаска, а за ними кошик і Параска, а за ними, гавкаючи, Бровко – пес.
Котилися, котилися ранок весь. Аж мусили стати, бо докотились до бабусиної хати. Встала тоді Параска, позбирала в кошик паску, писанки, ковбаску та промовила:
– Бабусенько, від Мама і від Тата і від мене принесла я ласощі вам на Свячене. І сказала, як пригода приключилася: як усі вони з горбочка покотилися.
А Бабуся – нум Параску цілувати. Посадили її на покутті в хаті, а Бровкові біля порога дали велику кість. А він зубами: – хап! – і їсть, і досі їсть!

Обговорення змісту казки:

- До кого йшла Параска із гостинцями? Чому?
  - Що ще було у кошику Параски?
  - Чи поділилася Параска з голодним песиком їжею? Чому?
  - Яка прикра пригода трапилася із Параскою?
  - Як би ви вчинили, якби, ідучи з великоднім кошиком, повним усяких ласощів, вам трапився хтось голодний?
- Запропонуйте зачитати уривки тексту казки, що підходять до малюнків.

Матеріали для дітей. Додаток 27.

V. Рефлексія

- Попросіть дітей розповісти про свої враження від теми тижня. Що учням сподобалося? Що першокласники зможуть використати вдома під час святкування Великодня?

Матеріали для дітей

Як святкують прихід весни?

Додаток 1

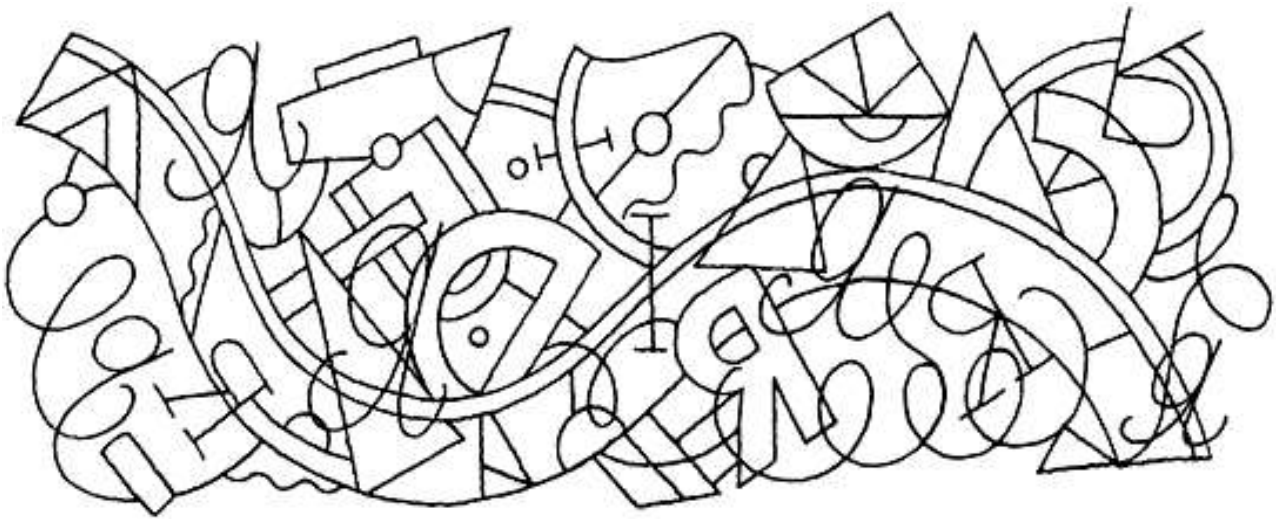

Як святкують прихід весни?

Додаток 2

Як святкують прихід весни?

Додаток 3

Береза – це перше дерево, яке оживає навесні і повниться соком. Можливо, саме тому наші предки нарекли перший місяць весни іменем «берези» – найяскравішого символу приходу весни і змін, які настають в природі.

Найпершим з'являється підсніжник – назва квітки говорить сама за себе, у різних народів цю квітку називають «сніжною краплею», «сніжинкою», «сніговим дзвіночком». 19 квітня щорічно в багатьох країнах світу святкують День підсніжника.

Жайвороночки з тіста – символ приходу Весни, оновлення природи, родючості, достатку. Діти, високо підкидаючи їх до неба, або тримаючи нанизаними на вишневу гілочку, бігали, закликаючи пташок із вирію. Після закликань випічка або ставала ласощами для дітей, або вивішувались на гілочки, щоб, прилетівши, пташечки мали поживу.

Як святкують прихід весни?

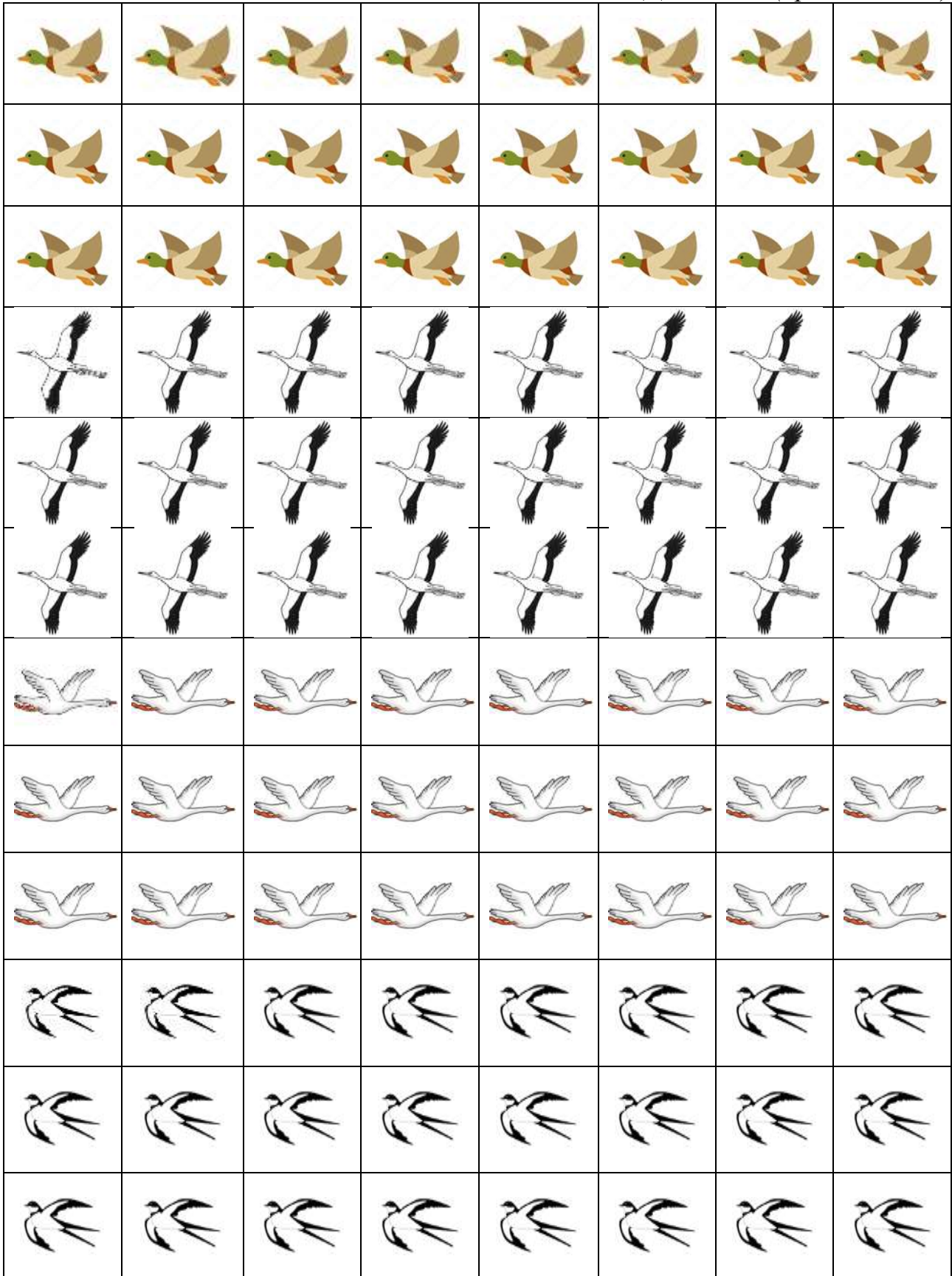
Додаток 4

Як святкують прихід весни?

Додаток 4 (продовження)

Як святкують прихід весни?

Додаток 5

ТЕПЛО	КРИГА	СНІЖКИ
ЧЕРВЕНЬ	РОЛИКИ	ЛИПЕНЬ
САНИ	МОРОЗ	СІЧЕНЬ
БЕРЕЗЕНЬ	СНІГ	КВІТЕНЬ
ШПАК	ВІДЛИГА	СЕРПЕНЬ
ЛЮТИЙ	ТРАВЕНЬ	ГРУДЕНЬ
БРУНЬКА	КВІТКА	СНІЖИНКА
ЗЕЛЕНЬ	ХОЛОД	ПІДСНІЖНИК
ЛІД	ЛИЖІ	ВЕСНЯНКА
ПАСКА	КОВЗАНИ	ПИСАНКА

Як святкують прихід весни?

Додаток 6

62

Зустрілися якось весняні місяці , , та й сперечаються, хто з них найважливіший, кого люди найбільше люблять.

каже : "Мене найбільше люблять, адже я – перший місяць весни, першим приношу тепло на землю, якого так чекають люди!"

сперечається: "Ні! Я кращий і важливіший за вас! Адже саме під моїм керівництвом розквітають квіти, які так люблять люди!"

і собі : "А от і ні, я найкращий, адже саме я найтепліший і найдобріший. Коли я приходжу, все зеленіє навкруг і стає дуже тепло. Мене найбільше очікують люди!"

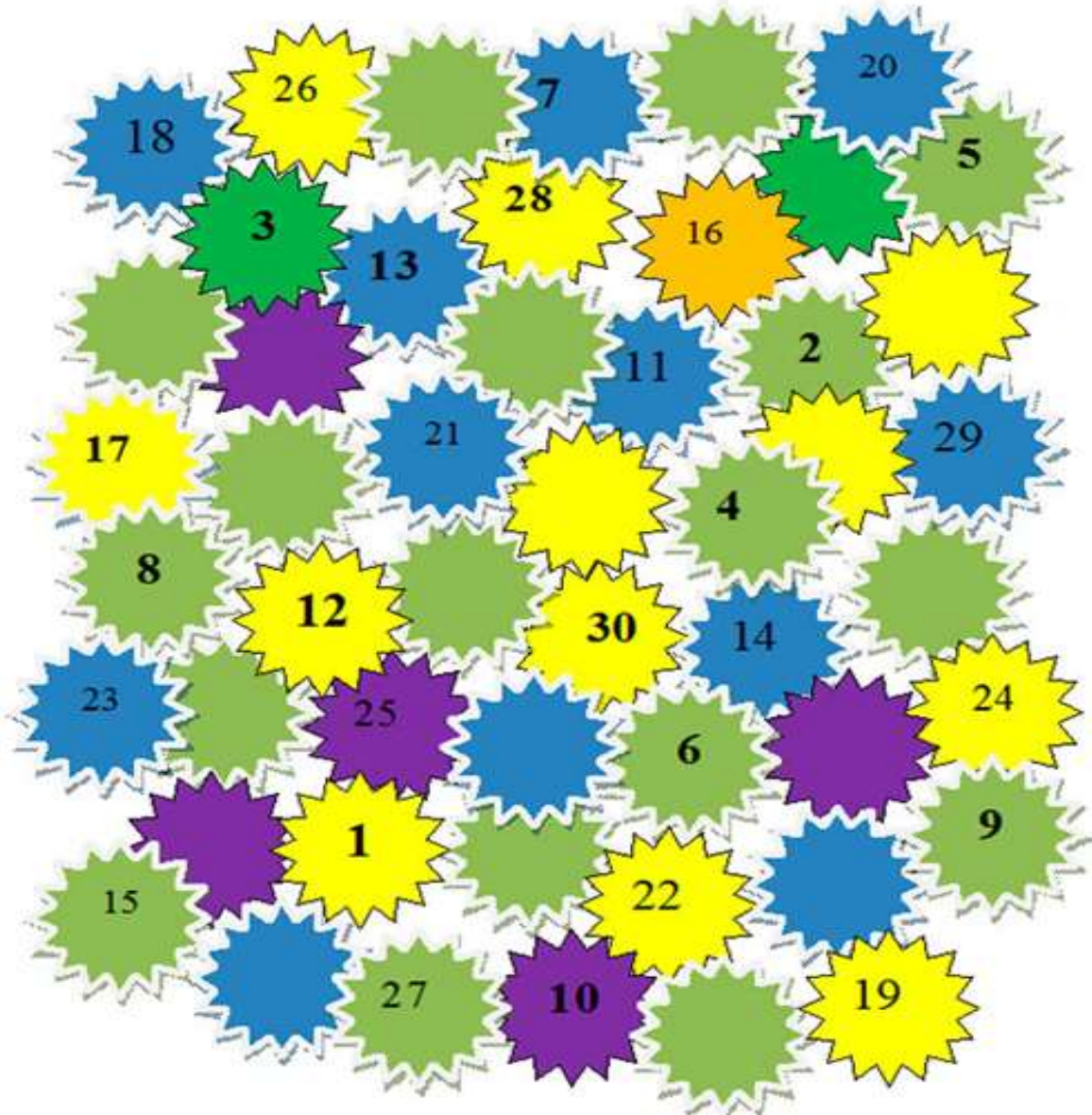

Почуло ці суперечки і каже: "Не сперечайтесь, ви всі дуже важливі і вас усіх дуже люблять люди! Без вас усіх ніколи б не прийшла Весна!"

Як святкують прихід весни?

Додаток 7

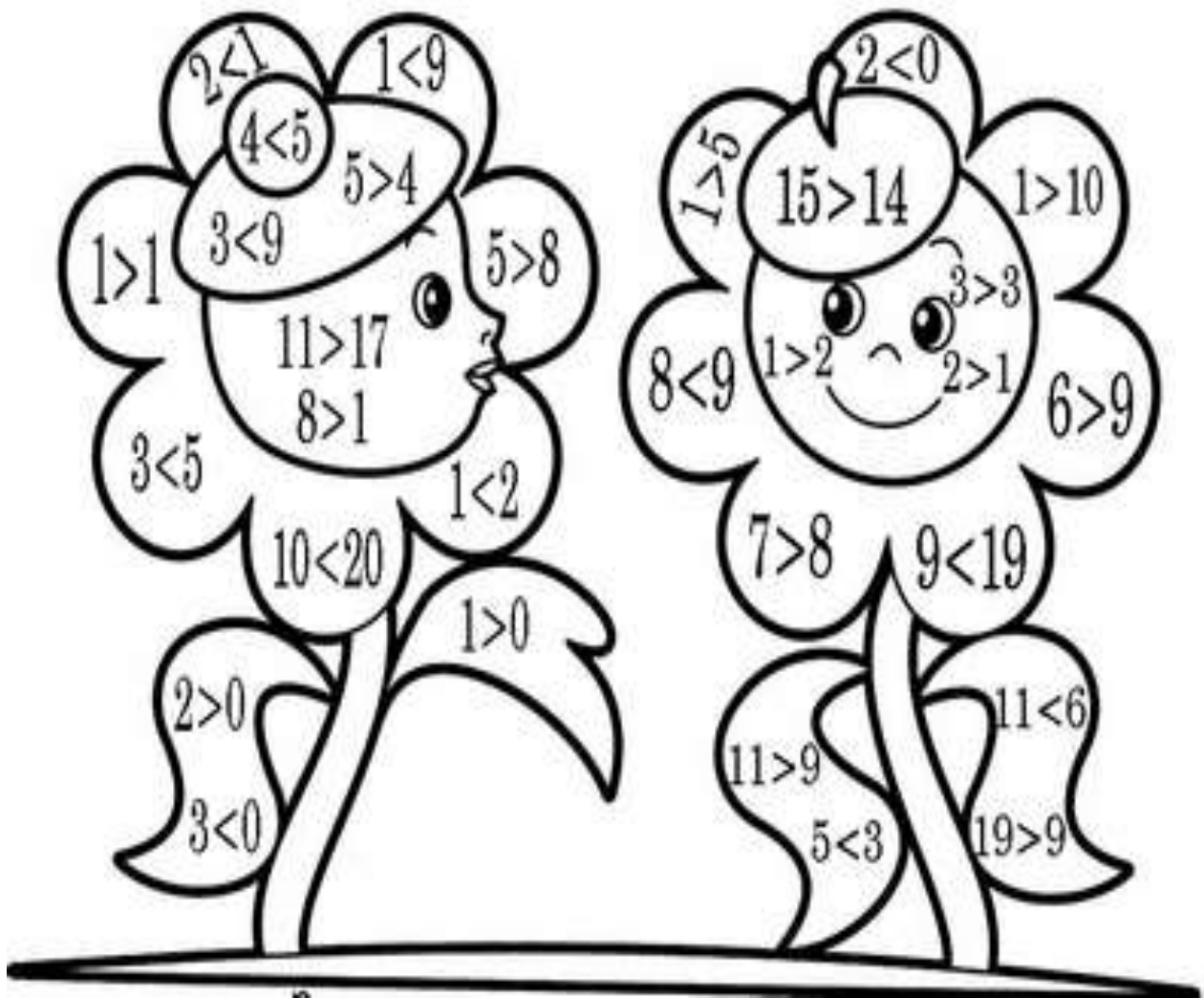

Як святкують прихід весни?

Додаток 8

64

Як святкують прихід весни?

Додаток 9

			
---	---	--	---

			
---	---	--	---

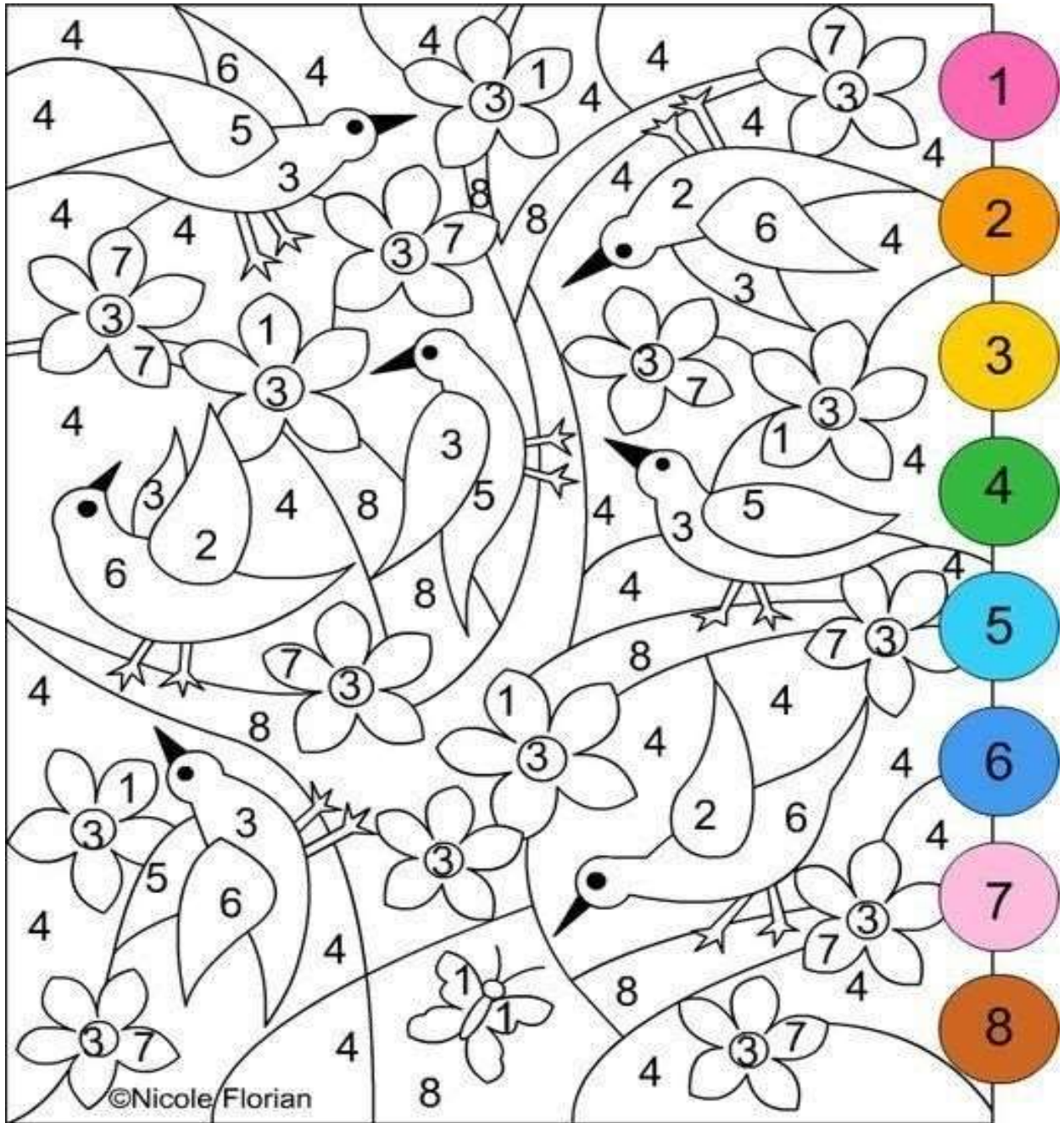

Як святкують прихід весни?

Додаток 10

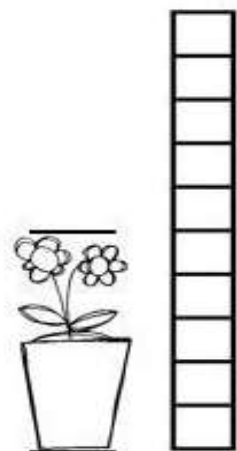
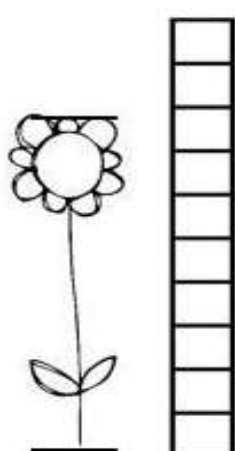
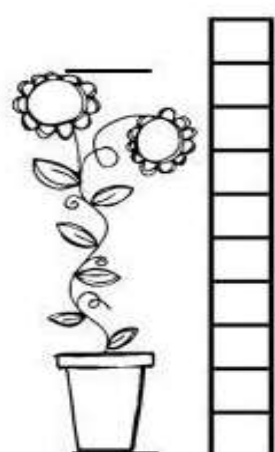
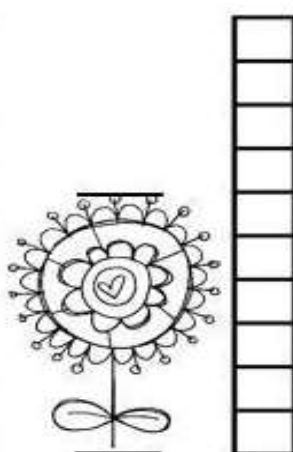
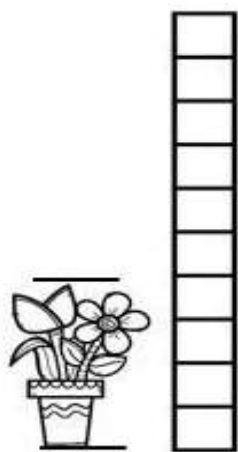
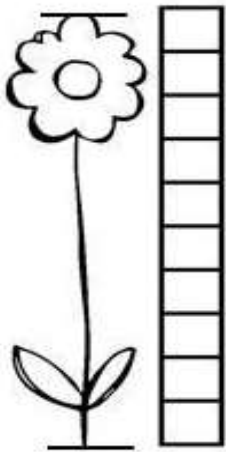
66

Як святкують прихід весни?

Додаток 11

Як святкують прихід весни?

Додаток 12

68

Які традиції Великодня у моїй родині?

Додаток 13

69

Про що розповідає писанка?

Додаток 13 (продовження)

Напередодні Великодня розписуємо писанки різними візерунками і кольорами.

Бабця і мама печуть великодній хліб – Паску. Вона солодка, з родзинками.

Освячувати великодні страви будемо у кошику. Тому кошик прикрашаємо квітами. Готуємо серветку.

У неділю вранці на подвір'ї церкви освячуємо паски.

Освячення пасок – давня традиція, яку пам'ятають ще наші бабусі й дідуся.

До свята Великодня прибираємо оселю: миємо вікна, стелимо святкову скатертину на стіл, прикрашаємо живими квітами.

У Великодній понеділок збереглася давня традиція – хлопці обливають дівчат водою.

Відвідуємо своїх родичів, зокрема і померлих. Зустрічаємося з друзями. Водимо веснянки і гаївки.

Про що розповідає писанка?

Додаток 14

Про що розповідає писанка?

Додаток 15

	<p><i>Писанка</i> – яйце, декороване традиційними символами, яке пишуться за допомогою воску й барвників. Писанка є символом Великодня.</p>
	<p>Саме слово «писанка» походить від слова «писати», а це означає, що наші предки писали на яйці, і більшість писанкових символів є свідченням цього. Інструментом для виготовлення писанок є <i>писанок</i>.</p>
	<p>Найчастіше господині використовують природні барвники. Для червоного кольору використовують сік буряка. Для зеленого – сік шпинату. Для фіолетового – відвар синьої капусти, ягоди чорниці. Для жовтого – спецію куркуми. Для брунатно-коричневого – лущиння цибулі.</p>
	<p><i>Крашанки</i> – це яйця, пофарбовані одним кольором, без візерунків.</p>
	<p>На фарбоване яйце краплями воску наносять візерунок іншого кольору чи кольорів. Такі яйця називаються <i>крапанками</i>. Крапки символізують зерно, інколи – зірочки, якими рясно всипаний небосхил.</p>
	<p>Для створення <i>драпанки</i> на пофарбованій одним тоном поверхні яйця гострим предметом (голкою, шпилькою, лезом) видряпують візерунок.</p>
	<p><i>Мальованкою</i> називають яйце, розмальоване фарбами за допомогою пензлика. Найчастіше це дерев'яні, декоративні писанки.</p>

Про що розповідає писанка?

Додаток 16

73

П + И + С А Н Л - Л + К + А

К Р + А + П А Н + К + А Я - Я

Д Р А + П А Н + К + И - И + А

К Р А + Ш А Н Р - Р + К А

М А А - А + Л Ь О + В А + Н + К А

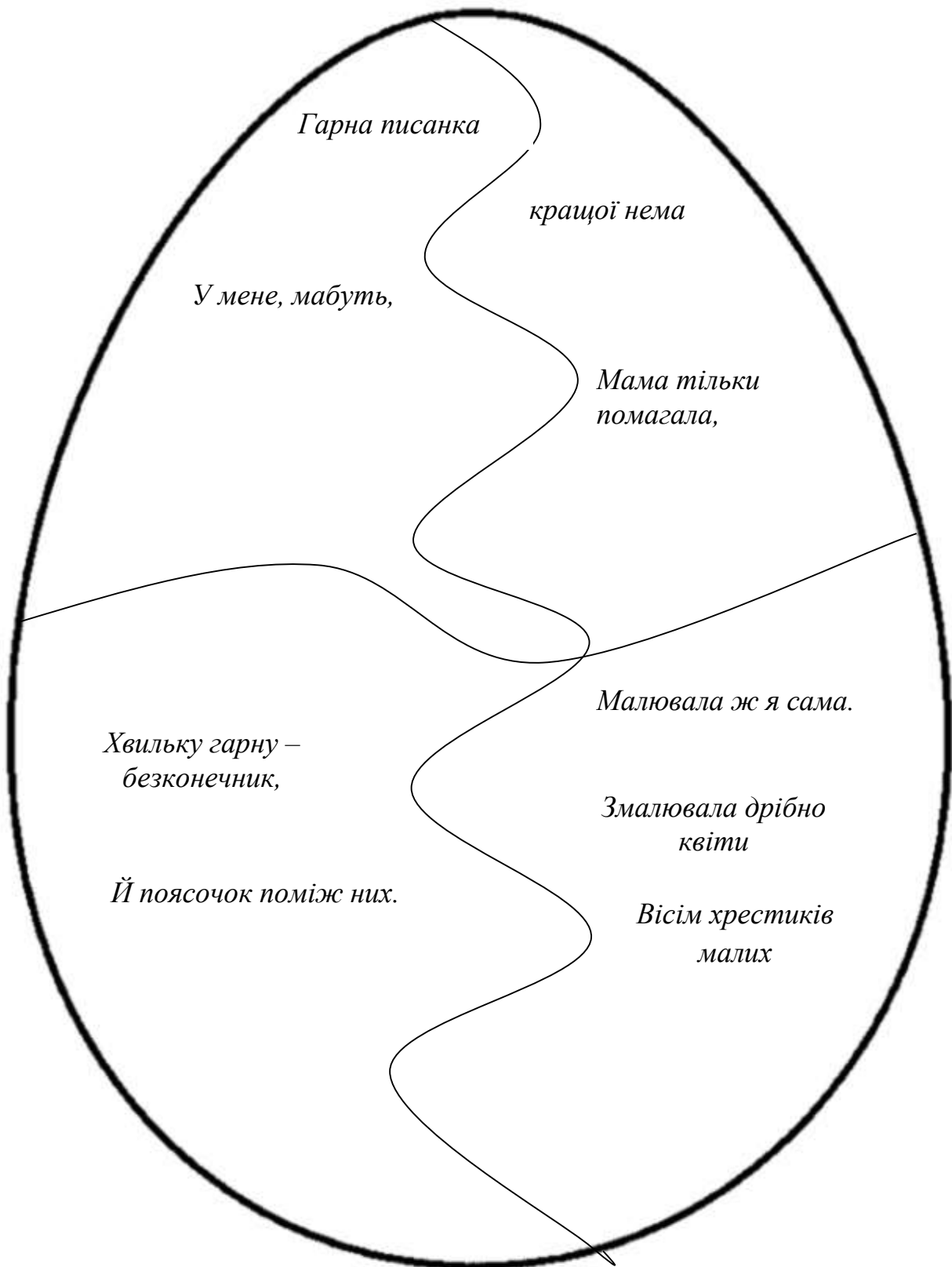
Про що розповідає писанка?

Додаток 17

Про що розповідає писанка?

Додаток 18

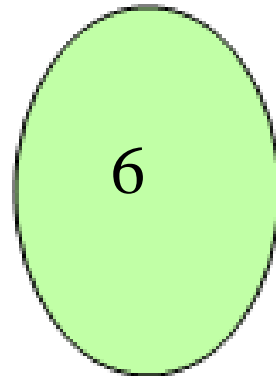
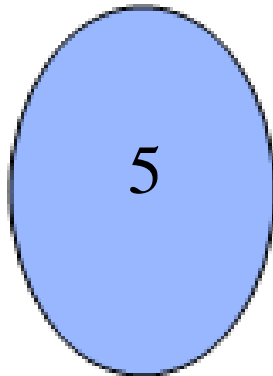
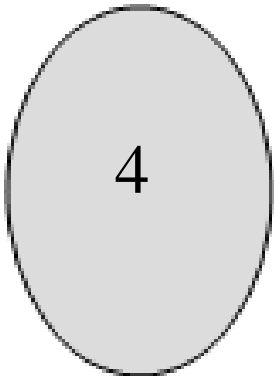
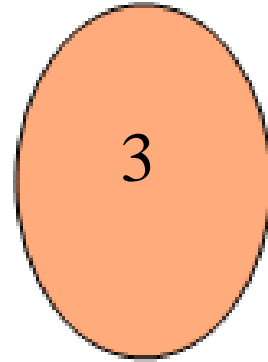
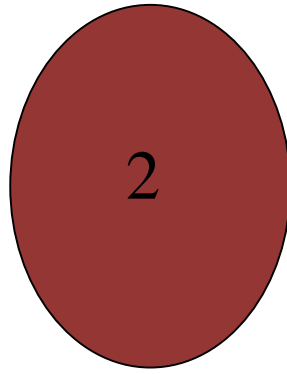

Про що розповідає писанка?

Додаток 19

76

Про що розповідає писанка?

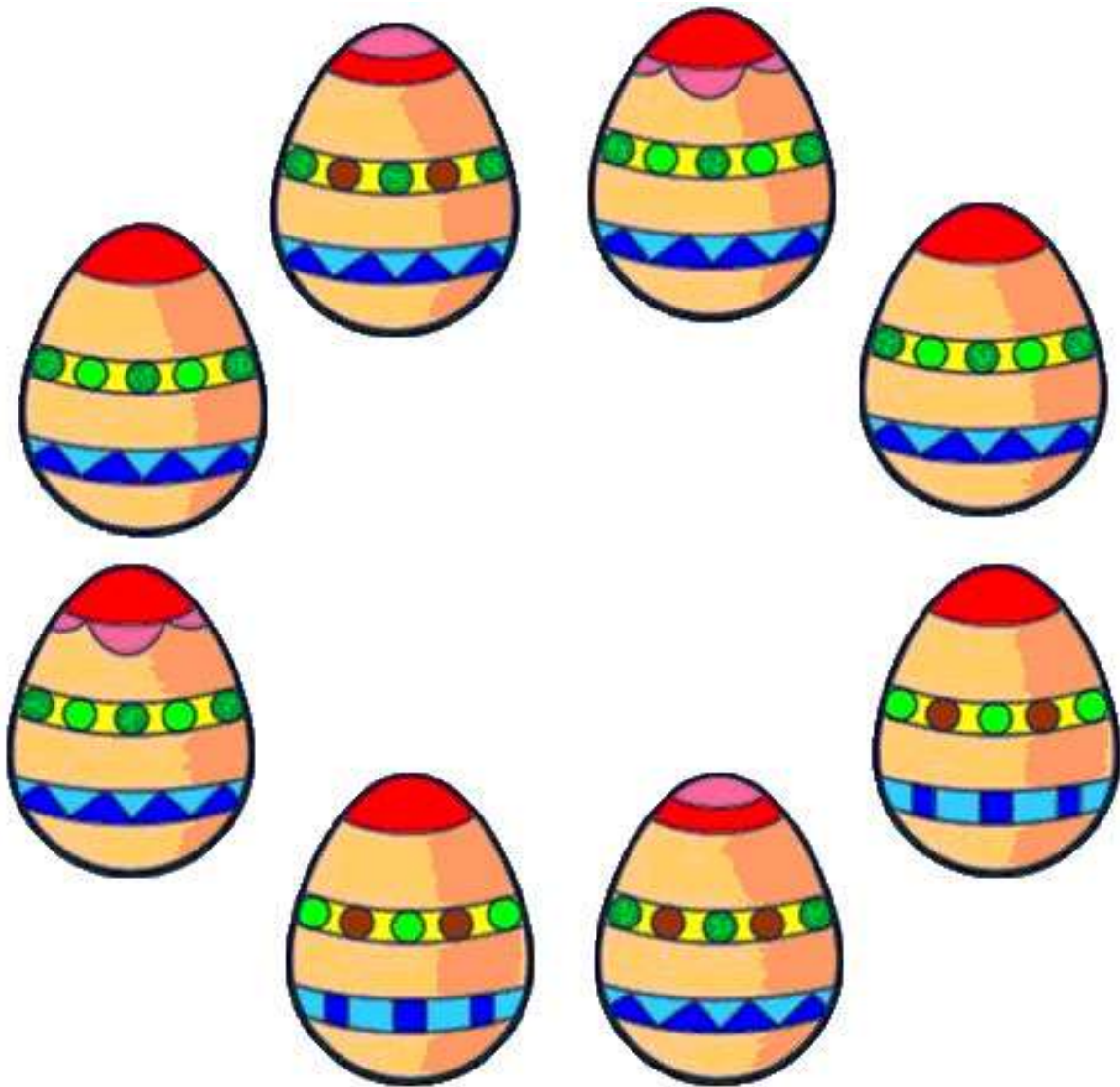
Додаток 20

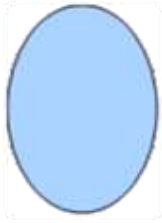

Про що розповідає писанка?

Додаток 21

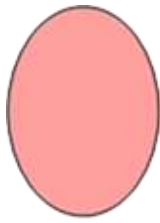

Про що розповідає писанка?

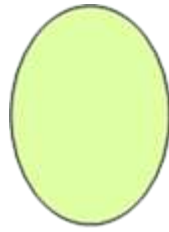
Додаток 22

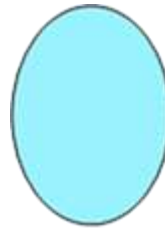
$13+5$

$10+4$

$18-6$

$13+7$

$15-4$

20

12

11

14

18

Про що розповідає писанка?

Додаток 23

Ковбаска

Свічка

Салат

Сметана

Хрін

Лампочка

Паска

Сир

Сіль

Цукор

Що кладемо у великодній кошик?

Додаток 24

Що кладемо у великодній кошик?

Додаток 24 (продовження)

Що кладемо у великодній кошик?

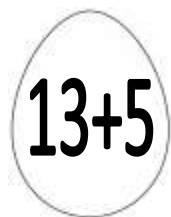
Додаток 25

Відновіть правильний запис

Доданок	10		10	6	
Доданок	9	6		4	8
Сума		16	17		10

Зменшуване	13	17	16		14
Від'ємник		7		8	
Різниця	10		5	10	4

Пронумеруй крашанки в порядку зростання

 $13+5$

 $12+4$

 $13-10$

 $15-5$

 $18-6$

Що кладемо у великодній кошик?

Додаток 26

Склади задачу за малюнком

84

Одна паска коштує 10 грн. Скільки пасок можна купити, якщо у тебе є такі купюри:

Що кладемо у великодній кошик?

Додаток 27

